ЗВЯЗДА

Газета выдаецца са жніўня 1917 года

20 лістапада 1991 г.
СЕРАДА
№ 222 (21750)
Цана 20 кап.

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ АД 18 ДА 18 СУТАК

МІНСК

БАРЫС НЕ ЗАЎСЁДЫ МАЕ РАЦЫЮ

Як стала вядома з блізкіх да беларускага ўрада колаў, хутка нашу рэспубліку наведае прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Барыс Ельцын. Яго візіт у Мінск плануецца на апошні тыдзень лістапада.

Відаць, Барыс Мікалаевіч пастараецца ўмацаваць свае пазіцыі ў Беларусі, што будзе не так і проста: адносіны да яго цяпер у рэспубліцы далёка не адназначныя.

Да яго славы палітыка, што ўзначаліў супраціўленне жнівеньскаму путчу, усё больш прымешваецца «слава» дзяржаўнага дзеяча, зрабіўшага крокі, якія дэмакратычнымі сіламі Беларусі тлумачацца як імперскія.

Агенцтва «БелаПАН».

БУДАЎНІЧЫ КОМПЛЕКС НА ШЛЯХУ ДА РЫНКУ

Адбылася сустрэча Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. Кебіча з народнымі дэпутатамі рэспублікі — членамі Камісіі Вярхоўнага Савета па пытаннях архітэктуры, будаўніцтва, вытворчасці будаўнічых матэрыялаў і жыллёва-камунальнай гаспадаркі вёскі і горада, а таксама групай кіраўнікоў будаўнічых арганізацый горада Мінска і вобласці.

Удзельнікі гутаркі адназначна выказаліся за хутчэйшы пераход будаўнічага комплексу на рыначныя адносіны. Было таксама падкрэслена, што дзяржаўнае рэгуляванне павінна ажыццяўляцца ў самых мінімальных памерах і толькі ў аб'ёмах дзяржаўнага заказу па важнейшых будоўлях рэспубліканскага значэння. Усё астатняе — кампетэнцыя дагавора паміж заказчыкам і падрадчыкам.

Не засталося ў баку і пытанне арганізацыйных структур. Тут, на думку ўдзельнікаў гутаркі, павінны дамінаваць дэмакратызацыя кіраўніцкага звяна і прадастаўленне свабоды нізавым будаўнічым арганізацыям.

А. ЗАЙКОЎСКІ.

ПА ПУХАВІЦКАМУ ЧАСУ

МАР'ІНА ГОРКА. (С. Ворскі). Указы — указамі, гісторыя — гісторыяй, а прырода бярэ сваё. Па ўсім відаць, узяла яна верх і над некаторымі кіраўнікамі раённых прадпрыемстваў. Выступаючы на сустрэчы вытворчага актыву ад імя працоўнага калектыву аграпрамтэхнікі, яе дырэктар В. Колас прапанаваў прысутным абмеркаваць у сваіх калектывах пытанне аб пачатку рабочага дня на гадзіну раней, чым цяпер. Займацца ў межах раёна пераводам стрэлак гадзінніка ўсё ж, відаць, не варта. Але міні-рэферэндумаў па пытанню аб рэжыме працы ў калектывах не пазбегнуць.

У хуткім часе яны і будуць праведзены.

ЭКАНОМІКА ПАВІННА БЫЦЬ...

МАГІЛЁЎ. (А. Гаршкоў). У некаторых раёнах горада і вобласці часова выключаюць электраэнергію. Парушаецца нармальны лад жыцця і працы людзей.

Энергетычны голад адчуваецца з-за неразумнага выкарыстання энергіі і паліва многімі прадпрыемствамі. Каб «Электрарухавік», рэгенератарны, металургічны і іншыя буйныя заводы прытрымліваліся жорсткіх правіл іх спажывання, можна было б пазбегнуць крайніх мер.

Між тым, эканоміць усё роўна давядзецца. З наступнага года кошт мазуту ўзрасце ў некалькі разоў.

ПАСЛУХАЕМ МЕНДЗЯЛЕЕВА?

НАВАПОЛАЦК. (У. Антонаў). Нядаўна сродкі масавай інфармацыі «абрадавалі» такім паведамленнем: залаты запас краіны растаў, як красавіцкі снег. І вось новая праблема: з «чорным золатам» у падземных кладоўках Сібіры таксама напружанне.

Навапалацкаму нафтаперапрацоўчаму заводу лістападаўскія пастаўкі сыравіны зніжаны адразу на 745 тысяч тон. Завадчане ў роздуме: якія тэхналагічныя ўстаноўкі трэба спыняць, а якія трымаць на паўгалодным пайку! Зіма ж на носе.

Відаць, самы час успомніць нам някрасаўскага дрывасека: хопіць паліць печы нафтапрадуктамі. Гэта, па словах Мендзялеева, усё роўна, што кідаць у агонь асігнацыі. Бярозавае паленне не падвядзе!

ЯКІ ГОРАД БЕЗ ЭКАЛАГІЧНАГА ПАШПАРТА?

КРЫЧАЎ. (А. Балдоўскі). На пытанні аб наяўнасці шкодных рэчываў у зямлі, вадзе і паветры Крычава ўзяліся адказаць навукоўцы Маскоўскага геалагічнага інстытута АН СССР. За 18 месяцаў яны выканаюць заказ гарадскога Савета — падрыхтуюць экалагічны пашпарт горада.

Работу ўзначаліць загадчыца лабараторыі рэгіянальнай экалогіі ГІНа, кандыдат геаграфічных навук Л. Марозава.

Навукоўцы дадуць ацэнку забруджанасці глебы, паветра і пітной вады ў горадзе, вады і донных адкладанняў ракі Сож, вызначаць забруджвальнікаў, узроўні шкодных выкідаў, складуць падрабязную карту і распрацуюць навуковыя рэкамендацыі.

Работы пачнуцца 1 студзеня 1992 года. Іх кошт — 150 тысяч рублёў. Вынікі даследаванняў паветра і снежнага покрыва навукоўцы павінны падрыхтаваць ужо ў маі наступнага года.

«БЕЛЫ САБАКА» Ў ВІЦЕБСКУ

ВІЦЕБСК. 22—24 лістапада тут адбудзецца Міжнародны фестываль папулярнага эстраднага танца пад дэвізам «Белы сабака».

Гэта будзе грандыёзнае шоу, на якое прыедуць лепшыя калектывы нашай краіны і замежныя госці. Фестываль адначасова з'яўляецца камерцыйным мерапрыемствам, бо яго арганізатарамі выступілі вядомыя Маскоўская прыватная фірма «Вячэрнія зоры» і творчае аб'яднанне забаўляльных праграм Дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі, якая выдзеліла для трансляцыі віцебскага шоу першую праграму ў лепшыя гадзіны суботы і нядзелі і будзе трансліраваць яго па каналах Еўрабачання на краіны Еўропы, Канаду, Ізраіль.

У састаў журы ўвойдуць рэжысёр творчага аб'яднання забаўляльных праграм Дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Уладзімір Шмакаў, харэографы — балетмайстар балета «Новы Саюз» Аляксандр Башын, балетмайстар Андрэа Блэк (ЗША), балетмайстар Марыта Маніла (Фінляндыя), дырэктар і мастацкі кіраўнік Дома моды Вячаслаў Зайцаў і іншыя вядомыя дзеячы культуры.

КАРАСЬ КЛЮНУЎ НА... АГУРОК

ЖЫТКАВІЧЫ. (У. Пернікаў). Не можа быць, скажаце! Можа! Жыхар вёскі Запясочча В. Карась ну проста жыць не можа без вітамінаў. Яму падавай на закуску агуркі, памідоры, пятрушку... Вярнуўшыся з месц, як кажуць, не вельмі аддаленых, ён не спяшаўся ўладкавацца на работу, а збіраў «разведданыя» аб тым, у каго тых вітамінаў у дастатковай колькасці. Таму і абрабаваў В. Карась рабочую кансервавага завода, жыхарку гарадскога пасёлка Тураў З. Краўцову, забраўшы ажно 25 трохлітровых слоікаў кансервацыі і прыхапіўшы заадно дзве пары яе чобатаў.

Мясцовая міліцыя «выцягнула» В. Карася «на бераг».

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

АБ УПАРАДКАВАННІ ПРОДАЖУ ТАВАРАЎ НАСЕЛЬНІЦТВУ РЭСПУБЛІКІ

У мэтах паляпшэння забеспячэння насельніцтва харчовымі і нехарчовымі таварамі, недапушчэння незаконнага вывазу іх за межы рэспублікі Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Аблвыканкомам, Мінскаму гарвыканкому, Міністэрству гандлю, Белкаапсаюзу, іншым міністэрствам і ведамствам, якія маюць гандлёвую сетку, забяспечыць пачынаючы з 20 лістапада 1991 г. продаж усіх тавараў толькі жыхарам рэспублікі, выкарыстоўваючы для гэтага спісы, талоны, візітныя карткі пакупніка, зыходзячы з існуючай практыкі, з абавязковым прад'яўленнем пашпарта або іншага дакумента, што пацвярджае асобу, і захаваннем устаноўленых норм водпуску.

Расшырыць нарміруемы продаж прадукцыі жывёлагадоўлі і іншых харчовых тавараў з улікам патрабаванняў пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 6 лістапада 1991 г. нумар 417.

Рэкамендаваць аблвыканкомам і Мінскаму гарвыканкому забяспечыць замацаванне гарадскога насельніцтва за канкрэтнымі магазінамі па месцы пражывання для набыцця нарміраваных харчовых і асобных нехарчовых тавараў.

2. Міністэрству гандлю, Белкаапсаюзу, аблвыканкомам і Мінскаму гарвыканкому прадоўжыць работу па забеспячэнню больш рацыянальнага размеркавання таварных рэсурсаў з улікам максімальнага выраўноўвання сярэднедушавога спажывання гарадскіх і сельскіх жыхароў.

3. Міністэрству гандлю, Ашчаднаму банку да 1 снежня 1991 г. расшырыць пералік тавараў, рэалізуемых па чэкавых кніжках Ашчаднага банка, маючы на ўвазе, што продаж тавараў коштам 500 рублёў і вышэй павінен ажыццяўляцца толькі па гэтых кніжках.

4. Устанавіць, што вызначаны гэтай пастановай парадак рэалізацыі тавараў насельніцтву абавязковы для ўсіх дзяржаўных прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў, а таксама прадпрыемстваў спажывецкай кааперацыі, незалежна ад крыніц набыцця імі тавараў, уключаючы бартэрныя або іншыя здзелкі, і месцы іх продажу.

Асобы, якія парушаюць устаноўлены ў рэспубліцы парадак рэалізацыі тавараў, вызваляюцца ад займаемай пасады, прыцягваюцца да адміністрацыйнай, крымінальнай і матэрыяльнай адказнасці ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

5. Абавязаць аблвыканкомы, Мінскі гарвыканком, органы кіравання гандлем усіх узроўняў рэгулярна інфармаваць насельніцтва рэспублікі праз друк, радыё і тэлебачанне аб становішчы спраў з таварнымі рэсурсамі і прымаемых мерах па абароне спажывецкага рынку.

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. КЕБІЧ.

Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь М. КАЎКО.

19 лістапада 1991 г. г. Мінск.

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

Аб устанаўленні мытнай граніцы

У мэтах абароны эканамічных інтарэсаў Рэспублікі Беларусь, удасканалення знешнеэканамічнай дзейнасці і мытнай справы ў рэспубліцы Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Даручыць Дзяржаўнаму мытнаму камітэту Рэспублікі Беларусь сумесна з Камітэтам дзяржаўнай бяспекі, органамі пагранічнай аховы, Міністэрствам унутраных спраў ажыццявіць разгортванне пунктаў пропуску па часовай схеме на мытнай граніцы Рэспублікі Беларусь з Літоўскай і Латвійскай рэспублікамі.

Дзяржаўнаму мытнаму камітэту Рэспублікі Беларусь сумесна з мытным камітэтам СССР прадугледзець выдзяленне на гэтыя мерапрыемствы адпаведных фінансавых і матэрыяльных сродкаў.

2. Абавязаць выканаўчыя камітэты Саветаў народных дэпутатаў Віцебскай і Гродзенскай абласцей аказаць Дзяржаўнаму мытнаму камітэту Рэспублікі Беларусь садзейнічанне ў стварэнні інфраструктуры мытнай службы на граніцы Рэспублікі Беларусь з Літоўскай і Латвійскай рэспублікамі.

3. Дзяржбуду забяспечыць па заказах Дзяржаўнага мытнага камітэта Рэспублікі Беларусь праектаванне аб'ектаў мытнай інфраструктуры.

Міністэрству будаўніцтва, Белсельбуду, выканаўчым камітэтам Саветаў народных дэпутатаў Віцебскай і Гродзенскай абласцей забяспечыць узвядзенне гэтых аб'ектаў у адпаведнасці з заказамі Дзяржаўнага мытнага камітэта Рэспублікі Беларусь.

4. Упраўленню Беларускай чыгункі і Дзяржаўнаму мытнаму камітэту Рэспублікі Беларусь забяспечыць распрацоўку да 1 снежня 1991 г. і рэалізацыю часовай тэхналогіі мытнага кантролю грузаў, багажу і ручной паклажы пасажыраў, якія едуць праз чыгуначныя пераходы на граніцы Рэспублікі Беларусь з Літоўскай і Латвійскай рэспублікамі.

5. Міністэрству сувязі і інфарматыкі вырашыць пытанні па забеспячэнню сродкамі сувязі аб'ектаў мытнай інфраструктуры.

6. Міністэрству ўнутраных спраў да завяршэння працэсаў дэлімітацыі і дэмаркацыі дзяржаўнай граніцы Рэспублікі Беларусь з Літоўскай і Латвійскай рэспублікамі забяспечыць ахову ствараемых на ёй пунктаў пропуску і кантроль за захаваннем рэжыму пераямшчэння праз дзеючыя адміністрацыйна-тэрытарыяльныя граніцы.

7. Пасля ўстанаўлення мытнай граніцы Рэспублікі Беларусь з Літоўскай і Латвійскай рэспублікамі распаўсюдзіць на асоб, якія перасякаюць гэту граніцу і перамяшчаемыя праз граніцу тавары і іншыя прадметы дзеючае мытнае заканадаўства.

8. Міністэрству гандлю прадугледзець выдзяленне па заяўках Дзяржаўнага мытнага камітэта Рэспублікі Беларусь харчовых і іншых тавараў для забеспячэння функцыянiравання структурных падраздзяленняў мытнай службы на граніцы Рэспублікі Беларусь з Літоўскай і Латвійскай рэспублікамі.

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. КЕБІЧ.

Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь М. КАЎКО.

18 лістапада 1991 г. г. Мінск.

З рабочым візітам

18—19 лістапада ў Мінску з рабочым візітам знаходзіўся Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Туніскай Рэспублікі Слахеддзін Абдала. Мэта візіту — азнаямленне з палітычнымі і эканамічнымі працэсамі, шляхамі дасягнення рэспублікай рэальнага суверэнітэту.

Пасол быў прыняты першым намеснікам Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь М. Мясніковічам. Слахеддзін Абдала нанёс візіт старшыні Камісіі беларускага парламента па міжнародных справах і знешнеэканамічных сувязях П. Садоўскаму.

Пасол меў таксама гутаркі з намеснікам міністра замежных спраў рэспублікі У. Сянько, намеснікам старшыні Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па знешніх эканамічных сувязях М. Марынічам, першым намеснікам старшыні прэзідыума Гандлёва-прамысловай палаты рэспублікі В. Някрашэвічам. Пытанні далейшага развіцця ўзаемавыгадных знешнеэканамічных сувязей прадметна абмяркоўваліся ў час наведвання прадстаўнікамі Туніса вытворчага аб'яднання «БелаўтаМАЗ».

20 лістапада пасол Туніса адбыў у Маскву.

(БЕЛТА).

Ігар ПЫРХ: «Рэспубліку заклікалі не да спакою, а да пакорлівасці»

Жнівень 91-га, што ўзарваў, нарэшце, наша начыненае непрымірымымі супярэчнасцямі быццё, па ўсім відаць, пакрысе губляе сваю скандальную афарбоўку і паслабляе вострую цікаўнасць да падзей адных і непрыхаваныя апасенні другіх — тых, хто ўбачыў у дружнай сямёрцы новае прышэсце выратавальнікаў. Пра тое, што страсці пачынаюць паціху ўтаймоўвацца, сведчыць і апошняя сесія Вярхоўнага Савета, якая даволі паспешліва і ціха азнаёмілася з інфармацыяй Часовай камісіі Вярхоўнага Савета рэспублікі па ацэнцы дзейнасці ГКЧП. Усё завяршылася кароткай перапалкай членаў камісіі і тых, чые прозвішчы прамільгнулі ў падрыхтаванай даведцы. Старшыня камісіі Ігар Пырх не атрымаў нават слова для адказу на шматлікія пытанні, што ўзніклі ў дэпутатаў.

У сувязі з гэтым трэба прызнаць, што да журналістаў лёс аказаўся куды больш прыхільным, чым да дэпутатаў: усе свае пытанні яны маглі задаць на прэс-канферэнцыі, у якой удзельнічалі Ігар Пырх, Генеральны пракурор рэспублікі Мікалай Ігнатовіч і народны дэпутат Беларусі Віктар Кучынскі.

Што новага прагучала на прэс-канферэнцыі ў дадатак да ранейшага? У камісіі пабольшала матэрыялаў для аналізу. Адна толькі даведка, падрыхтаваная да сесіі, складае каля сарака старонак. У ёй няма прозвішчаў, фактаў, аднак аб завяршэнні работы гаварыць пакуль рана. Камісія па-ранейшаму працуе ў даволі няпростай абстаноўцы. Грунтоўнай дзейнасці перашкаджае зусім невялікі колькасны састаў камісіі, а аб'ём работы — велізарны. У дадатак многія (называліся і канкрэтныя прозвішчы) чыняць перашкоды, знішчаюць дакументы, якія маглі б дапамагчы скласці цэласнае ўяўленне. Так, у тыя жнівеньскія дні шмат дзе ў раёнах праходзілі пасяджэнні партыйна-гаспадарчага актыву, аднак многія пратаколы зніклі. У адрас камісіі працягваюць гучаць папрокі ў нагнятанні страсцей, у «паляванні на ведзьмаў», а за гэтым многія спрабуюць проста схаваць свае адносіны да ГКЧП у крытычныя дні. На думку І. Пырха, калі б путчыстам удалося пратрымацца крыху больш, рэжым надзвычайнага становішча мог бы быць уведзены і на Беларусі. Нас заклікалі не да захавання спакою, а да пакорлівасці, сказаў ён.

Як мы пачулі ў час работы апошняй сесіі Вярхоўнага Савета рэспублікі, некаторыя дэпутаты выказалі папрокі ў адрас членаў камісіі: ГКЧП і яго падтрымка — гэта нейкія 2—4 дні, і менавіта падзеі гэтых дзён павінны стаць прадметам работы камісіі. Але апошняя расшырыла сферу сваёй дзейнасці. Прагучала, напрыклад, інфармацыя аб мільёнах партыйных сродкаў, што выдзяляліся на вырашэнне чарнобыльскіх праблем, аднак аказаліся ўкладзенымі ў камерцыйныя банкі. У падрыхтаванай камісіяй даведцы даецца таксама аналіз некаторых аспектаў кадравай палітыкі ЦК КПБ.

Путч, на думку Ігара Пырха, не мог узнікнуць сам па сабе, з нічога, на пустым месцы. Авантурны акт членаў надзвычайнага камітэта не змог бы ажыццявіцца, калі б не грунтаваўся на той атмасферы, што складвалася, што праграміравалася ў краіне, у рэспубліцы. Увядзенне закона аб надзвычайным становішчы, надзяленне кіраўнікоў рэспублікі надзвычайнымі паўнамоцтвамі — усё гэта магло ў выпадку прыняцця адыграць сваю ролю ў развіцці падзей.

Удзельнікі прэс-канферэнцыі пачулі нямала цікавага пра з'яву, якую можна назваць палітычным шпіянажам. І. Пырх адзначыў, што многія грамадскія структуры знаходзіліся пад пільным наглядам спецслужбаў, становячыся потым тымі «дэструктыўнымі сіламі», на якія так любяць у нас спасылацца. Такая ж дзейнасць, дадаў М. Ігнатовіч, разварочвалася і вакол народных дэпутатаў СССР дэмакратычнай арыентацыі. І толькі пасля путчу, пасля звароту групы дэпутатаў, у тым ліку і яго, да В. Бакаціна, «чорныя спісы» перасталі аказваць свой нябачны ўплыў на абстаноўку.

Не даць аднавіцца ў грамадстве той абстаноўцы, што прыводзіць да пераваротаў і путчаў, — такой лічыць І. Пырх галоўную задачу камісіі. Пакуль што, на яго думку, такая пагроза не адпала.

Кар. «Звязды».

Ці пагражае нам голад?

Інтэрв'ю па вашай просьбе

Апошнім часам распаўсюджваецца шмат чутак, што зімой нас чакае ледзь ці не голад. Няўжо для іх сапраўды ёсць нейкая падстава? З такога пытання пачалася наша гутарка з дырэктарам Гродзенскага мясакамбіната А. ГРЫШУКОМ.

— Сцвярджаю з усёй адказнасцю, што гораду Гродна, перакананы, усёй рэспубліцы голад не пагражае. Таму распальваць нейкія страсці вакол гэтага (чым сёння займаюцца некаторыя вашы калегі) нельга. Проста трэба рабіць усё, каб голаду не было. Цяпер аб лічбах. Безумоўна, зніжэнне вытворчасці на нашым прадпрыемстве ёсць — у параўнанні з мінулым годам на 5 працэнтаў. Прыкладна столькі ж мы страцім і ў наступным. Аднак калі раней за межы вобласці адгружалася амаль 60 працэнтаў гродзенскай мясапрадукцыі і толькі 40 працэнтаў пакідалі сабе, дык цяпер пры зніжэнні вытворчасці расце спажыванне мяса ў горадзе. Сёння толькі ад нашага камбіната Гродна атрымлівае штодзённа каля 50 тон мясапрадуктаў. Плюс пастаўкі прадпрыемстваў спажыўкааперацыі. Увогуле атрымліваецца амаль 60 тон, што азначае па 300 грамаў на чалавека ў суткі. Але прылаўкі амаль пустыя. Хто спажывае гэта мяса?

Магчыма, я памыляюся, аднак лічу, што нашым прадуктам не вельмі даражаць, бо ён танны. Мне запярэчаць, што для малазабяспечаных людзей гэта зусім не так. Аднак увогуле цана на мясапрадукты не адпавядае рэальным затратам на іх вытворчасць. Каб адпавядала, да іх ставіліся б больш эканомна. І не спатрэбяцца тады ніякія датацыі. Так што патрэбна рэальная цана.

— Такім чынам, вы лічыце, што свабодныя цэны павінны распаўсюджвацца і на мясапрадукты?

— Я па спецыяльнасці эканаміст і магу гаварыць пра гэта з глыбокім перакананнем. Так, цэны павінны быць свабоднымі. Я добра ўяўляю сабе, як гэта будзе цяжка (давядзецца ж не толькі гандляваць канчатковай прадукцыяй па гэтых цэнах, але па іх жа і жывёлу закупляць). Але ёсць добры вопыт іншых краін. Як у іх? Перш за ўсё дзяржава фіксуе цэны, скажам, на абястлушчанае малако, катлеты, пельмені, супавыя наборы. Каб людзі з малым даходам мелі магчымасць нешта купіць. Усё астатняе — мяса першай катэгорыі, каўбасныя і іншыя вырабы — павінна рэалізоўвацца па дагаворных цэнах. З цягам часу ажыятаж спадзе, і, паверце, не будуць гэтыя прадукты каштаваць па 150 рублёў. Сёння, на мой погляд, аптымальная цана на мяса складае 20 рублёў за кілаграм, на вараную каўбасу— 18, на вяндліну — каля 40. У больш высокіх цэнах неабходнасці не будзе.

Дарэчы, у нашага прадпрыемства нядаўна з'явіўся фірменны магазін. Дык вось, прапаную цэны там зрабіць свабоднымі. А розніцу паміж імі і сённяшнімі фіксаванымі мы згодны пералічваць малазабяспечаным сем'ям, раддому, бальніцы. Сабе будзем браць толькі сённяшнюю рознічную цану. Лічу, што падобны эксперымент быў бы вельмі карысным.

— Аднак ці не будзе з увядзеннем свабодных цэн кілаграм каўбасы каштаваць, як адзін з яе відаў у Маскве, — 162 рублі? Ці ж гэта не перакос?

— Так, перакос. Аднак, мне здаецца, ён склаўся наступным чынам. Адзін мяса прадаў, другі яго купіў, трэці перакупіў, чацвёрты выступіў спонсарам, пяты вырабіў каўбасу, шосты яе рэалізоўвае... І кожны, зразумела, хоча мець прыбытак. Усё гэта рабілася вельмі некампетэнтна і можа толькі скампраметаваць сам прынцып свабоднага цэнаўтварэння.

— Анатоль Георгіевіч, а з чым усё ж звязана падзенне вытворчасці?

— Пяць працэнтаў — гэта паўтары тысячы тон, гэта па сутнасці месячнае спажыванне нашага гархарчгандлю. Што здарылася? Па-першае, калі ўвогуле пастаўкі знізіліся на 5 працэнтаў, дык ад прыватнага сектара — прыкладна на 80. Прычын тут шмат. Людзі робяць запасы, кіруючыся чуткамі аб магчымым голадзе. Шмат жывёлы ідзе ў Літву, паколькі там значна вышэй закупачныя цэны. І можна зразумець нашых вяскоўцаў. У чаканні больш выгадных закупачных цэн прытрымліваюць жывёлу і калгасы. І тут я не магу зразумець марудлівасць нашага рэспубліканскага ўрада. Як можна, абвясціўшы з трыбуны аб намеры павысіць закупачныя цэны, гэтага не зрабіць адразу, а толькі праз нейкі час, калі пастаўкі жывёлы на перапрацоўку практычна спыніліся?

Зрэшты, у многіх гаспадарках мала што можна прытрымліваць, бо з-за ненармальнай арганізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці ідзе яе спад. Адбіваецца, відаць, праблема кармоў. Раней мы вывозілі ў іншыя рэгіёны шмат мяса, а таму мелі права патрабаваць ад Расіі ці Казахстана зерне. Сёння, калі пастаўкі ў саюзны фонд зменшыліся, мы патрабаваць не можам.

— Цікава, а куды ваш камбінат адпраўляе сваю прадукцыю?

— Каўбасныя вырабы ідуць толькі гораду Гродна. Што датычыць мяса, дык палавіна застаецца ў абласным цэнтры, астатняе накіроўваецца розным спажыўцам у межах рэспублікі. Паставак у саюзны фонд цяпер не робім увогуле.

Гутарку вёў Б. ПРАКОПЧЫК, кар. «Звязды».

ФАКТ

САМАРОДАК У... РОЦЕ

Каля пяці кілаграмаў золата ўкраў на прыіску маркшэйдэр аб'яднання «Захсібзолата» Васіль Збруеў. Выносіў ён каштоўны метал у... роце. Папаўся раскрадальнік пры продажы чарговай партыі за тысячы кіламетраў ад прыіскаў у Старой Русе. Суд адправіў «золаташукальніка» на чатыры гады ў калонію строгага рэжыму.

КАТАСТРОФА САМАЛЁТА

У Запаляр'і пры заходзе на пасадку ноччу ў складаных метэаралагічных умовах на аэрадроме Амдэрма пацярпеў катастрофу ваенна-транспартны самалёт АН-12. Паводле папярэдніх даных, загінула 20 чалавек, у тым ліку 6 членаў экіпажа.

ПРАЦЯГ «АНТЫЛЕНІНІЯНЫ»

Рэспубліканская навуковая бібліятэка імя Леніна ў Казані цяпер будзе называцца Нацыянальная бібліятэка рэспублікі Татарстан. У ліку прычын перайменавання названа і такая: Ленін ніколі не наведваў гэтага будынка.

Што застанецца ад «ленініяны», калі прытрымлівацца гэтай логікі?

ЦЯПЕР ТОЛЬКІ ЗА СКВ

З пачатку наступнага года за мяжу паедзе толькі той, хто зможа заплаціць за чыгуначны білет у валюце і толькі па аўкцыённаму курсу. На сёння пакуль што разлік такі: 1 долар роўны 75 рублям.

Дарога ад Брэста да Парыжа, паводле слоў намесніка міністра, абыдзецца кліенту айчынных чыгунак амаль у 30 тысяч рублёў.

У КІРАЎНІЦТВЕ — УСЕ ПІСЬМЕННІКІ!

У сталіцы адной з зямель Аўстрыі Клагенфурце адбылася прэзентацыя кнігі Старшыні Вярхоўнага Савета РСФСР Руслана Хасбулатава «Бюракратычная дзяржава». У творы чарговага кіраўніка робіцца навуковы аналіз узнікнення і развіцця бюракратызму ў нашай дзяржаве.

ЁСЦЬ КРОЎ — БУДЗЕ ЦУКАР

Відаць, знойдзены эфектыўны спосаб далучаць людзей да донарства. У волжскім горадзе Пучажы жыхарам, якія здалі кроў, акрамя двух адгулаў і бясплатнага сняданку даюць яшчэ талоны на кілаграм цукру, рысу, тытунёвыя вырабы. Ад жадаючых стаць донарам няма адбою.

УРАН ВЯРТАЕЦЦА ДАМОЎ

Першая партыя абагачанага ўрану вывезена экспертамі ААН з Ірака. Згодна з умовамі пагаднення аб спыненні баявых дзеянняў у раёне Персідскага заліва, гэты «прадукт» будзе вернуты ў краіну, адкуль быў імпартаваны Іракам, — у СССР.

ДАПАМОЖА І УКРАІНА

ВАШЫНГТОН. Украіна гатова ўзяць на сябе абавязацельствы па выплаце чацвёртай часткі знешняга доўгу Савецкага Саюза. Дзяржаўны міністр па пытаннях уласнасці і прадпрымальніцтва рэспублікі Уладзімір Ланавой з упэўненасцю заявіў аб здольнасці Украіны «знайсці для пагашэння 17 мільярдаў долараў з 65-мільярднай запазычанасці СССР».

ХОЧАШ МАНДАРЫНЫ — ДАВАЙ БУЛЬБУ

Цытрусы з Грузіі цяпер будуць паступаць у іншыя рэгіёны краіны толькі ў абмен на прадукты харчавання. Такое рашэнне прыняў Кабінет міністраў рэспублікі. Гэта выклікала незадавальненне вытворцаў: прадукцыя, якая хутка псуецца, можа пагніць, пакуль знойдзе свайго пакупніка.

ПРАПАЛА... ДАПАМОГА

Яшчэ 8 лістапада праехала праз Ужгарадскі кантрольна-прапускны пункт машына, якая везла ў Новарасійск гуманітарную дапамогу з-за мяжы, і... знікла. Старшыня гарвыканкома атрымаў тэлеграму, у якой пазначаны канкрэтны адрас атрымальніка — сумеснае прадпрыемства «Скіф». Аднак такога СП у горадзе не існуе. 2,5 тоны адзення і прадуктаў харчавання наўрад ці знойдуцца, лічаць новарасіяне.

ГРЫЎНІ ПАЙШЛІ

Пра гэта паведаміў намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Украіны Аляксандр Саўчанка, які прыехаў з Канады, дзе з друкарскага станка сышлі першыя ўкраінскія банкноты — грыўні. Выраблях іх пачала кампанія «Кенадзіен банкнот».

(Па матэрыялах ТАСС і друку).

ФАКТ ФАКТ

ЧАС ПАДПІСАННЯ У ДРУК: ПА ГРАФІКУ 21.05, НУМАР ПАДПІСАНЫ У 21.05.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

АБ ЗАЦВЯРДЖЭННІ ПАЛАЖЭННЯ АБ КАМІСІІ ПРЫ ВЯРХОЎНЫМ САВЕЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА АКАЗАННЮ САДЗЕЙНІЧАННЯ Ў ЗАБЕСПЯЧЭННІ ПРАВОЎ АХВЯР ПАЛІТЫЧНЫХ РЭПРЭСІЙ 20—80-х ГАДОЎ І ЎВЕКАВЕЧАННІ ІХ ПАМЯЦІ

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Перайменаваць Камісію пры Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь па аказанню садзейнічання ў забеспячэнні правоў ахвяр палітычных рэпрэсій 20—50-х гадоў і ўвекавечанні іх памяці ў Камісію пры Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь па аказанню садзейнічання ў забеспячэнні правоў ахвяр палітычных рэпрэсій 20—80-х гадоў і ўвекавечанні іх памяці.

2. Зацвердзіць Палажэнне аб Камісіі пры Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь па аказанню садзейнічання ў забеспячэнні правоў ахвяр палітычных рэпрэсій 20—80-х гадоў і ўвекавечанні іх памяці (прыкладаецца).

3. Прызнаць страціўшымі сілу:

Пастанову ЦК КПБ і Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 8 лютага 1989 года «Аб утварэнні пры Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь і мясцовых Саветах народных дэпутатаў камісій па аказанню садзейнічання ў забеспячэнні правоў і інтарэсаў рэабілітаваных і па ўвекавечанню памяці ахвяр рэпрэсій, якія мелі месца ў перыяд 30—40-х і пачатку 50-х гадоў» (ЗЗ БССР, 1989 г., № 7, арт. 64);

Пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 29 ліпеня 1989 года «Аб утварэнні пры Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь Камісіі па аказанню садзейнічання ў забеспячэнні правоў і інтарэсаў рэабілітаваных і ўвекавечанні памяці ахвяр рэпрэсій, меўшых месца ў перыяд 30—40-х і пачатку 50-х гадоў, і аб зацвярджэнні Палажэння аб гэтай Камісіі» (ЗЗ БССР, 1989 г., № 22, арт. 217).

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШУШКЕВІЧ.

1 лістапада 1991 года, гор. Мінск.

ЗАЦВЕРДЖАНА ПАСТАНОВАЙ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АД 1 ЛІСТАПАДА 1991 Г.

ПАЛАЖЭННЕ

АБ КАМІСІІ ПРЫ ВЯРХОЎНЫМ САВЕЦЕ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА АКАЗАННЮ САДЗЕЙНІЧАННЯ Ў ЗАБЕСПЯЧЭННІ ПРАВОЎ АХВЯР ПАЛІТЫЧНЫХ РЭПРЭСІЙ 20—80-х ГАДОЎ І ЎВЕКАВЕЧАННІ ІХ ПАМЯЦІ

1. Камісія пры Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь займаецца пытаннямі аказання садзейнічання ў аднаўленні і практычнай рэалізацыі правоў ахвяр палітычных рэпрэсій 20—80-х гадоў і ўвекавечанні іх памяці.

Дзейнасць Камісіі ажыццяўляецца публічна, пры шырокім удзеле грамадскіх арганізацый, а таксама асацыяцый, іх аддзяленняў, саветаў, пярвічных груп, якія аб'ядноўваюць асоб, пацярпеўшых ад неабгрунтаваных рэпрэсій.

2. Камісія ўтвараецца з ліку народных дэпутатаў, работнікаў міністэрстваў і ведамстваў, якія займаюцца забеспячэннем правоў рэабілітаваных, праваахоўных органаў, прадстаўнікоў грамадскасці, а таксама грамадзян, якія падвергліся палітычным рэпрэсіям.

Камісія ўтвараецца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь у складзе старшыні і членаў Камісіі.

Намеснік старшыні Камісіі і яе сакратар выбіраюцца на пасяджэнні Камісіі з наступным зацвярджэннем Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь.

3. Камісія ў сваёй рабоце кіруецца заканадаўчымі актамі Рэспублікі Беларусь і СССР, што дзейнічаюць на тэрыторыі рэспублікі, пастановамі ўрада Рэспублікі Беларусь, іншымі нарматыўнымі актамі, якія адносяцца да яе дзейнасці, а таксама гэтым Палажэннем.

4. Камісія:

— ажыццяўляе падрыхтоўку праектаў нарматыўных актаў (законаў, пастаноў) і іншых дакументаў, якія датычацца рэабілітацыі ахвяр палітычных рэпрэсій 20—80-х гадоў, аднаўлення і забеспячэння законных правоў і інтарэсаў рэабілітаваных грамадзян;

— вывучае пытанні, якія адносяцца да рэабілітацыі ахвяр неабгрунтаваных рэпрэсій, аналізуе гэту работу і ўносіць адпаведныя прапановы;

— арганізуе сумесна з выканкомамі мясцовых Саветаў народных дэпутатаў і архіўнымі ўстановамі персанальны ўлік асоб, пацярпеўшых у ходзе палітычных рэпрэсій;

— каардынуе работу дзяржаўных органаў, грамадскіх арганізацый і аб'яднанняў па пытаннях, звязаных з рэабілітацыяй ахвяр рэпрэсій, аднаўленнем правоў рэабілітаваных, увекавечаннем іх памяці;

— прымае прапановы дзяржаўных органаў, грамадскіх арганізацый і аб'яднанняў, прадпрыемстваў, устаноў і грамадзян па ўвекавечанні памяці ахвяр рэпрэсій і дае па іх свае рэкамендацыі;

— разглядае пісьмы, заявы і скаргі рэпрэсіраваных асоб і іх сваякоў па пытаннях рэабілітацыі, аднаўлення працоўных, жыллёвых, пенсіённых і іншых правоў гэтых грамадзян, а таксама кампенсавання прычыненага ім маёмаснага і іншага ўрону ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам, аказвае садзейнічанне ў іх правільным вырашэнні, арганізуе асабісты прыём грамадзян членамі Камісіі;

— садзейнічае зацікаўленым установам і арганізацыям, а таксама грамадзянам у атрыманні матэрыялаў аб службовым і грамадскім становішчы рэабілітаваных да арышту, іх заслугах перад дзяржавай;

— аказвае неабходную дапамогу грамадзянам у атрыманні дакументаў, звязаных з іх рэабілітацыяй і кампенсаваннем ім маёмаснага і іншага ўрону;

— выказвае адпаведным органам сваё меркаванне па спрэчных пытаннях, якія ўзнікаюць у грамадзян у сувязі з рэабілітацыяй;

— запытвае ў неабходных выпадках ад праваахоўных і іншых органаў звесткі, звязаныя з вырашэннем тых або іншых пытанняў, якія датычацца рэабілітаваных асоб;

— дае рэкамендацыі савецкім і гаспадарчым органам па пытаннях, звязаных з аднаўленнем правоў і законных інтарэсаў рэабілітаваных грамадзян;

— заслухоўвае паведамленні адпаведных службовых асоб аб ходзе выканання патрабаванняў заканадаўства па рэабілітацыі ахвяр рэпрэсій, кампенсацыі ім матэрыяльнага ўрону, а таксама па аказанню іншай неабходнай дапамогі рэабілітаваным;

— падтрымлівае пастаянную сувязь з адпаведнымі камісіямі пры абласных, Мінскім гарадскім і раённых Саветах народных дэпутатаў, аказвае практычную дапамогу ў іх рабоце;

— кантралюе пытанні падрыхтоўкі і выпуску спецыяльнага выдання з мэтай увекавечання памяці ахвяр рэпрэсій, а таксама публікацыі спісаў рэабілітаваных грамадзян у мясцовых газетах і кнігах Памяці.

5. Пасяджэнні Камісіі склікаюцца па меры неабходнасці і правамоцныя, калі на іх прысутнічае больш палавіны яе складу. Усе пытанні ў Камісіі вырашаюцца простай большасцю галасоў прысутнічаючых на яе пасяджэнні членаў, пасяджэнні афармляюцца пратаколамі, якія падпісваюцца старшынёй Камісіі або яго намеснікам.

У пасяджэннях Камісіі могуць прымаць удзел прадстаўнікі сродкаў масавай інфармацыі, работнікі дзяржаўных і праваахоўных органаў, грамадскіх арганізацый і аб'яднанняў, якія маюць непасрэдныя адносіны да пытання, што абмяркоўваецца.

У неабходных выпадках Камісія можа прыцягваць да сваёй работы прадстаўнікоў навуковых і іншых устаноў, спецыялістаў розных галін ведаў.

6. Пытаннямі забеспячэння практычнай дзейнасці Камісіі займаецца старшы рэферэнт, справаводства вядзецца інспектарам.

7. Матэрыяльна - тэхнічнае забеспячэнне Камісіі ажыццяўляецца Сакратарыятам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯЎ І ДАПАЎНЕННЯЎ У НЕКАТОРЫЯ ЗАКАНАДАЎЧЫЯ АКТЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, ЯКІЯ РЭГУЛЮЮЦЬ ПЫТАННІ АДНАЎЛЕННЯ ПРАВОЎ ГРАМАДЗЯН, ПАЦЯРПЕЎШЫХ АД РЭПРЭСІЙ У 20—80-Я ГАДЫ

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Унесці змяненні і дапаўненні ў наступныя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь:

1. Палажэнне аб парадку аднаўлення правоў грамадзян, якія пацярпелі ад рэпрэсій у 20—50-х гадах, зацверджанае Пастановай Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 21 снежня 1990 года (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 1(3), арт. 3);

пункт 4 дапоўніць абзацам трэцім наступнага зместу:

«У такім жа парадку разглядаюцца і вырашаюцца заявы грамадзян аб пакрыцці страты, у якіх у працэсе раскулачвання была адабрана маёмасць, але яны самі не падвяргаліся высяленню за межы рэспублікі»;

пункт 20 дапоўніць абзацам другім наступнага зместу:

«Аднаўленне правоў, пакрыццё страты і прадастаўленне льгот рэабілітаваным асобам праводзяцца незалежна ад часу іх рэабілітацыі, але з улікам выплат кампенсацый, праведзеных раней»;

у назве і тэксце Пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь «Аб зацвярджэнні Палажэння аб парадку аднаўлення правоў грамадзян, якія пацярпелі ад рэпрэсій у 20—50-х гадах» і Палажэння словы «20—50-я гады» замяніць словамі «20—80-я гады».

2. Пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 6 чэрвеня 1991 года «Аб парадку рэабілітацыі ахвяр палітычных рэпрэсій 20—50-х гадоў у Рэспубліцы Беларусь» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 23, арт. 325):

падпункт «в» пункта 2 дапоўніць словамі «...а таксама сяляне, у тым ліку прызнаныя кулакамі, асуджаныя за нявыплату павышаных падаткаў і адмову ад выканання павіннасцей і работ, якія маюць агульнадзяржаўнае значэнне па артыкулу 93 і артыкулу 94 Крымінальнага кодэкса БССР 1928 года»;

пункт 2 дапоўніць падпунктам «г» наступнага зместу:

«г) асобы, незаконна змешчаныя па рашэннях судоў у псіхіятрычныя ўстановы на прымусовае лячэнне ў сувязі з узбуджэннем крымінальных спраў.

Рэабілітаваць асоб, асуджаных у перыяд з 1960 па 1988 гады па палітычных матывах за злачынствы, адказнасць за якія была адменена далейшым заканадаўствам, або незаконна змешчаных па рашэннях судоў у псіхіятрычныя ўстановы на прымусовае лячэнне ў сувязі з узбуджэннем крымінальных спраў.

пункт 6 пасля абзаца другога дапоўніць абзацамі наступнага зместу:

«Рэабілітаваныя асобы, а з іх згоды або ў выпадку смерці апошніх—іх сваякі маюць права на азнаямленне з матэрыяламі крымінальных і адміністрацыйных спраў. Азнаямленне іншых асоб з указанымі матэрыяламі праводзіцца ў парадку, устаноўленым для азнаямлення з матэрыяламі дзяржаўных архіваў. Выкарыстанне атрыманых звестак на шкоду правам і законным інтарэсам праходзячых па справе асоб і іх сваякоў не дапускаецца і праследуецца ва ўстаноўленым законам парадку.

Дазвол на азнаямленне з матэрыяламі крымінальных і адміністрацыйных спраў, а таксама на вяртанне далучаных да справы асабістых дакументаў дае кіраўнік органа, які ажыццяўляе архіўнае захоўванне спраў, а пры знаходжанні спраў у вядзенні ў органах пракуратуры або суда — «кіраўнік органа, у вядзенні якога справа знаходзіцца на момант звароту.

Адмова ў азнаямленні са справай або ў выдачы копій архіўных дакументаў, а таксама адмова кіраўніка органа, што ажыццяўляе архіўнае захоўванне спраў, можа быць абскарджана ў парадку, устаноўленым для абскарджання неправамерных дзеянняў службовай асобы, якая ўшчамляе правы грамадзян, а адмова кіраўніка органа пракуратуры або суда — у вышэйстаячую пракуратуру або суд адпаведна.

Органы дзяржаўнай бяспекі, унутраных спраў і пракуратуры абавязаны аказваць садзейнічанне сваякам і грамадскім аб'яднанням грамадзян па выяўленню месцаў пахавання асоб, расстраляных і памёршых у месцах пазбаўлення волі»;

у назве і тэксце Пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь «Аб парадку рэабілітацыі ахвяр палітычных рэпрэсій 20—50-х гадоў у Рэспубліцы Беларусь» словы «20—50-х гадоў» замяніць словамі «20—80-х гадоў».

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШУШКЕВІЧ.

1 лістапада 1991 года, гор. Мінск

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

АБ МЕРАХ ПА РАЗВІЦЦЮ ГАНДЛЁВА-ЭКАНАМІЧНЫХ АДНОСІН З РЭСПУБЛІКАЙ ПОЛЬШЧА

У мэтах далейшага ўсебаковага развіцця гандлёва-эканамічнага, навукова-тэхнічнага, вытворчага і культурнага супрацоўніцтва паміж Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Польшча Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Міністэрству замежных спраў у снежні 1991 г. завяршыць падрыхтоўку праекта міждзяржаўнага дагавора паміж Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Польшча.

2. Міністэрству замежных спраў, Дзяржаўнаму камітэту па знешніх эканамічных сувязях з удзелам Міністэрства фінансаў правесці перагаворы з Рэспублікай Польшча аб адкрыцці ў першым паўгоддзі 1992 г. у Польшчы консульскіх устаноў і гандлёвых прадстаўніцтваў Рэспублікі Беларусь.

3. Дзяржаўнаму мытнаму камітэту ўзгадніць з кампетэнтнымі органамі Саюза ССР і Рэспублікі Польшча, Брэсцкім і Гродзенскім аблвыканкомамі, зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь пытанне аб адкрыцці ў населеных пунктах Дамачова і Бераставіца пунктаў пропуску для грамадзян Рэспублікі Беларусь і Рэспублікі Польшча і ў снежні 1991 г. унесці ў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прапановы аб іх будаўніцтве.

4. Міністэрству замежных спраў і Міністэрству ўнутраных спраў узгадніць з кампетэнтнымі органамі Рэспублікі Польшча пытанне аб спрошчаным рэжыме ўзаемных паездак грамадзян абедзвюх рэспублік па службовых і прыватных справах і забяспечыць са студзеня 1992 г. спрошчаны парадак афармлення выязных дакументаў для грамадзян Рэспублікі Беларусь.

5. Упраўленню Беларускай чыгункі забяспечыць адкрыццё ў лістападзе 1991 г. прамых чыгуначных зносін Мінск — Варшава — Мінск.

Упраўленню пагранічных войск Рэспублікі Беларусь забяспечыць беспераШкодны пропуск у бязвізавым рэжыме турыстычных груп па аформленых ва ўстаноўленым парадку спісах.

Беларускаму ўпраўленню грамадзянскай авіяцыі, Міністэрству транспарту ў месячны тэрмін прыняць меры па расшырэнню транспартных зносін паміж населенымі пунктамі Рэспублікі Беларусь і Рэспублікі Польшча за кошт павелічэння, адпаведна, колькасці авіярэйсаў і аўтобусных маршрутаў.

6. Міністэрству сувязі і інфарматыкі прадставіць да 16 снежня 1991 г. у Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь узгодненыя з міністэрствамі і ведамствамі прапановы аб будаўніцтве ў г. п. Свіслач у 1992 годзе тэле- і радыёрэтрансляцыйнага цэнтра.

7. Вызваліць ад аплаты мытнай пошліны і ад падатку на імпарт увозімыя ў Рэспубліку Беларусь з Рэспублікі Польшча прамысловыя і харчовыя тавары народнага спажывання, у тым ліку дзіцячае і лячэбнае харчаванне, медыкаменты, абсталяванне для харчовай прамысловасці, інвентар для сялянскіх (фермерскіх) і падсобных гаспадарак, сыравіну і матэрыялы для лёгкай прамысловасці.

8. Дзяржаўнаму камітэту па знешніх эканамічных сувязях сумесна з Міністэрствам фінансаў, Міністэрствам юстыцыі, Дзяржэканомпланам, Дзяржаўным мытным камітэтам і іншымі зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь у снежні 1991 г. унесці ў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь узгодненыя прапановы аб забеспячэнні рэжыму найбольшага спрыяння ў гандлі з Рэспублікай Польшча.

9. Прапанаваць Нацыянальнаму банку прадастаўляць замежным фірмам больш шырокую магчымасць адкрыцця рахункаў у савецкіх рублях у камерцыйных і іншых банках рэспублікі.

10. Дзяржаўнаму камітэту па знешніх эканамічных сувязях сумесна з Міністэрствам фінансаў, Дзяржэканомпланам, Камітэтам па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншымі зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь у месячны тэрмін унесці ў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прапановы аб стварэнні і дзейнасці прадпрыемстваў з удзелам польскіх інвестараў па прыярытэтных напрамках.

11. Гандлёва-прамысловай палаце, Дзяржаўнаму камітэту па знешніх эканамічных сувязях завяршыць да 1 снежня 1991 г. стварэнне і рэгістрацыю Беларуска-польскага гандлёвага дома.

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
В. КЕБІЧ.
Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
М. КАЎКО.

Школьнікі сваім любімым прадметам называюць, як правіла, фізкультуру. Студэнты Брэсцкага педінстытута — будучыя настаўнікі — таксама любяць гэты прадмет. А заняткі, якія праходзяць на стадыёне «Дынама», кожны раз становяцца для іх сапраўдным святам. Святам здароўя і бадзёрасці.

НА ЗДЫМКУ: студэнты Брэсцкага педінстытута разбіраюць вынікі заняткаў.

Фота Анатоля ВЯЛІКАСЕЛЬЦА.

УРОКІ КРАХУ

...Было афіцыйна: «Ум, честь и совесть нашей эпохи». Было пошапкам: «Цытадэль», «Моц», «Сіла», «Цёмная брацця» і г. д. Ды раптам, за некалькі дзён...

Не дакараю сябе і не хвалюся: я не спяшаўся выкінуць білет з сілуэтам Леніна. Верыў: яго партыя абновіцца, яна і я, маленькая часцінка яе, вартыя не толькі нянавісці, здольныя і на добрыя справы. Я не толькі чакаў, але і тое-сёе рабіў дзеля гэтага. Ды... Пра гэта і пра іншае напісаў своеасаблівы балючы трыпціх. Прапаную яго ўвазе чытачоў «Звязды», былых камуністаў і антыкамуністаў, усім, хто ўмее пачуць.

1. Быць ці не быць КПСС?

У кожнага камуніста — свой шлях у партыю.

Што ёсць Маркс, Ленін, Сталін, КПСС, асабіста я ўведаў змалку. У былой заходнебеларускай вёсцы пачатку 50-х гадоў: у нас кіравалі ў сельсаветах, калгасах, школах прыезджыя — з усходніх рэгіёнаў рэспублікі, з іншых краёў СССР — і, як правіла, былыя партызаны, камуністы.

Як помню, яны былі маладыя яшчэ людзі, смелыя і грозныя. Яны «ўсталёўвалі новы лад», «рашуча змагаліся з буржуазнымі перажыткамі», «з месніцтвам». Заадно многія з іх любілі гулі, жанчын, а то выкідвалі такія выбрыкі, давалі такую волю кулакам, лаянцы, што часамі было боязна не толькі за сябе, але і за іх...

Карацей, кіраўнікі-камуністы паказалі: яны — сіла і сіла непераможная. Хочаш уцалець—падпарадкоўвайся, будзь паслухмяны парабак, гніся і, дзякуючы «за сваё шчасце», жыві на сціпленькі калгасны працадзень і, дурань, маўчы, што мог некалі ў пана на касьбе альбо на жніве зарабіць за дзень не трыста грамаў, а пуд зерня.

Я добра нагледзеўся на такіх тыпаў: яны часта былі ў нашай хаціне, калі мой бацька, «паўпралетарскі элемент», каваль, памагаў калектывізоўваць нашы Янковічы — быў адзін час ні то намеснікам старшыні, ні то бухгалтарам, а пазней — брыгадзірам, членам КПСС.

Здаецца, ніколі не забуду старшыню ўзбуйненага калгаса, а потым і дырэктара саўгаса Валовіка. Быў ён з Браншчыны, партызан, з пачатковай адукацыяй, але чэпкі: не спіўся, як іншыя, утрымаўся, здолеў у рэшце рэшт займець інстытуцкі дыплом і спрытна спажыць ахвоту нашага люду да працы, ягоную сумленнасць і паслухмянасць. Прыехаўшы «з місіяй», ён быў у нас князьком — караў і мілаваў вышэй міліцыі, пракуратуры і суда. Калі, да слова, мой бацька, каго ён нібы паважаў, адзін час не вытрываў ад нястачы і, каб падняць на ногі вялікую сям'ю, хацеў даць драла з калгаса ў леспрамгас, дык ён, гэты Валовік, бязлітасна абрэзаў нашы соткі, а заадно загадаў вывезці з нашага гумна ў калгаснае «заготовленный сенной материал» — свірэпу ды бярозку, што за лета нацягалі дзяружкамі мы, дзеці. Пільна сачыў ён, каб ніхто і не «окуркулился». Адным словам, і ён паспрыяў, каб наша вёска абязлюджвала, страчвала любоў да зямлі, да працы, а заадно паступова страчвала і спрадвечную сялянскую духоўнасць...

Я не меў намеру прасіцца ў партыю, найперш дбаў пра сваю прафесійную працу. Уступіць у члены КПСС мне прапанавалі: спачатку — у арміі (туды я трапіў пасля універсітэта), пасля — у вясковай школе. У арміі не паспеў апартыіцца, бо служыў толькі год, а ў барысаўскай вёсцы не абіліціўся таму, што не змог, згодна ліміту, знайсці і падрыхтаваць да ўступлення ў члены КПСС двух рабочых. Уступіў у члены КПСС у Саюзе пісьменнікаў Беларусі ў 1976 годзе — наш тагачасны партыйны сакратар, вядомы пісьменнік Аляксей Кулакоўскі паклікаў, распытаў пра маё жыццё-быццё, а пасля сказаў, што, згодна яго назіранням за маёй творчасцю і маімі паводзінамі, я павінен быць у партыі, «быць камуністам новай фармацыі». Я параіўся з бацькам і згадзіўся, хоць тады, скажу шчыра, не зусім зразумеў, што гэта такое — быць камуністам новай фармацыі...

Скажу шчыра і іншае: за 15 гадоў прабывання ў КПСС нельга было не ўпэўніцца: афіцыйная прапаганда — адно, у жыцці — іншае. Пачала ўражваць, прыгнятаць хлусня, хоць і «дзеля карысці справы». Паволі пачаў разумець: яшчэ адразу пасля рэвалюцыі разагнаўшы іншыя партыі, звёўшы іншадумства, дабіўшыся жалезнай дысцыпліны і пакоры сярод сваіх членаў, блаславіўшы расправу з усімі сумленнымі і разумнымі ў грамадстве, стаўшы ўсемагутным, кіруючы сінкліт КПСС не вытрымлівае манаполіі, касцянее, адстае ад жыцця, патанае ў раскошы і распусце. Было відавочна і іншае: СССР, шмат дабіўшыся, у той жа час адстае. І не толькі ад ЗША. Але і ад ФРГ, Японіі, Францыі. Ад Італіі, Іспаніі, Галандыі, Карэі...

Наш брат-літаратар спрабаваў калі не запярэчыць, дык хоць падаць голас: куды і да чаго мы ідзём? На жаль, голас быў не гучны; яго не зусім чулі, а тыя, хто пачуў, збаяліся (звяжыся толькі з гэтымі пісьменнікамі!); а па-другое, наш тагачасны ідэалагічны дазор тут жа ўсё абсякаў: ладна, чорт з вамі, пішыце, тое-сёе майце, гуляйце, але да ісціны— ні-ні!

Адчуваючы праўду жыцця і магутны ўціск, кантроль за думкай «зверху», былое кіраўніцтва нашага творчага саюза выбрала дыпламатычны шлях вырашаць клопаты беларускай нацыі, свае творчыя праблемы — шлях далікатнага стуку ў дзверы высокіх партыйных функцыянераў тыпу Марцалева, Паўлава, Кузьміна, шлях просьб да самога Першага.

Я не ведаў блізка ні Мазурава, ні Машэрава — ураджэнцаў Беларусі, якім першым было дазволена ўзначаліць Кампартыю рэспублікі пасля вайны. Кажуць, яны былі разумныя, неблагія людзі. Магчыма. Але яны не маглі ў сілу тагачасных абставін не быць вернымі і ўдзячнымі васаламі.

Я на свае вочы ўбачыў іншых Першых. Тады, калі пачаў падымацца па маленькай, але іерархічнай лесвіцы — калі праз некалькі гадоў трапіў у члены партбюро Саюза пісьменнікаў, а пасля стаў і намеснікам сакратара (да слова, і Антановіч, і Вайтовіч, загадчыкі аддзела культуры ЦК КПБ, угаворвалі быць сакратаром). Карацей, і я, грэшны, быў у ліку чалабітных.

У сектары і аддзелы «даваў ідэі», мяне ўважліва слухалі і казалі, што «іх абавязкова ўлічаць»; дудкі, нішто не ўлічвалася, я станавіўся нязручным; трапіць яшчэ вышэй — на бюро ЦК КПБ — змог у часы Слюнькова. Быў некалькі разоў на сустрэчах з Сакаловым. У першым выпадку наш партыйны штаб па незразумелай мне і сёння ініцыятыве абмяркоўваў тое, як Саюз пісьменнікаў кіруе сваімі літаратурнымі органамі, «што і як павінны рабіць пісьменнікі» (які вам Купала альбо Мележ — таленты, мысліцелі, вы павінны рабіць тое, што вам скажуць!). Папярэдне з намі, сакратарамі праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі, рэдактарамі выданняў і прадстаўнікамі партбюро, гутарылі інструктар, загадчык аддзела культуры, сакратар ЦК КПБ па ідэалогіі. Не буду кідаць камень, слухалі, усё запісвалі. На самім бюро слова далі толькі старшыні праўлення Саюза пісьменнікаў ды загадчыку аддзела культуры ЦК КПБ, а потым на нас абрынуліся кпіны, агрэсіўнасць членаў бюро, якіх, здаецца, усіх перагнаў, абышоў тагачасны «галоўны ідэолаг» Кузьмін, які ні з таго, ні з сяго замахаў на нас кулаком: «Национализм не пройдет!» Пазней я зразумеў: мы нацыяналісты ўжо за тое, што гаворым, пішам па-беларуску, «лезем» са сваімі «народнымі» пытаннямі... Сустрэча тая мала сказаць, што была бесталковая, абразлівая, яна пакінула на душы цяжкі камень, вялікую трывогу за лёс беларускай нацыі: там, «наверсе», няма падтрымкі, там, наадварот, на прыглушэнні народных клопатаў і болю, на знішчэнні ўсяго беларускага робяць сабе палітычную кар'еру...

Сакалоў, як толькі ўзначаліў ЦК КПБ (а ўзначаліў яго ўжо ў часы перабудовы), пачаў праводзіць цыкл сустрэч, у тым ліку і з «актывам» творчых саюзаў.

Сярод калег я пачуў прыкладна такое: Слюнькоў трапіў у «мясцовыя князі» выпадкова, тэхнакрат, не любіць творчую інтэлігенцыю, а вось Сакалоў— «сяльчанін», да ўсіх уважлівы. Праўда, сам Сакалоў, члены бюро ЦК КПБ выслухалі нас. Нашы ж, пісьменніцкія, клопаты сканцэнтраваліся вакол двух балючых накірункаў: Чарнобыль і духоўнае адраджэнне беларускага народа. Выходзілі з ЦК усцешаныя: ну, нарэшце!

Не. Не паспелі мы зачыніць за сабой цэкоўскія дзверы, як пасыпаліся яшчэ большыя нападкі на нефармалаў, на нас, пісьменнікаў, на нерэабілітаваных дзеячаў беларускай гісторыі і культуры, кожная праява нацыянальнай свядомасці пачала ўжо выдавацца за «фашызм». Тут як тут з паслужлівасці Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Таразевіча барацьбу з усім нацыянальным узаконілі антыгуманнымі законамі. Толькі загаварыў па-беларуску ў грамадскім месцы — адразу ж да цябе насцярога, пачапіў значок з беларускай сімволікай — прывод у міліцыю, абразы, штраф... А падзеі 30 кастрычніка 1988 года на Маскоўскіх могілках у Мінску! Хаваючыся ад народа за тоўстымі сценамі, вышэйшыя партыйныя функцыянеры паслалі на яго грубую сілу... А начное ўварванне міліцыі ў Дом літаратара, пагром і выкраданне змешчанай там нефармальнай літаратуры з крытыкай пазіцыі ЦК!..

Заўзята чапляючыся за старыя догмы, агрэсіўна збіваючы ўсё новае, у тым ліку і здаровае, КПБ сама сябе кампраметавала, адваблівала навуковую і творчую інтэлігенцыю, страчвала пазіцыі ў рабочым асяроддзі. Ветэранам, некаторым грамадазнаўцам сталінскай закваскі было ўжо немагчыма выканаць сацыяльны заказ — даказаць непагрэшнасць КПСС, а заадно супрацьстаяць дэмакратычнаму руху. Наадварот, выдача «ліцэнзій на адстрэл», фальш і ідэалагічнае невуцтва пачалі толькі яшчэ болей раздражняць грамадства.

Усё гэта нават у нас, у «ціхай» рэспубліцы, не магло не паглыбіць канфрантацыю, не падняць з мора людскога нефармалаў, БНФ, не ажывіць і само мора людское.

Напярэдадні XXXI з'езда КПБ многія працоўныя, навуковыя і творчыя калектывы, дзеячы культуры выступілі са зваротамі, з прапановамі да вышэйшага партыйнага форума рэспублікі, шчыра падказвалі новыя, абнаўляльныя шляхі для дзейнасці КПБ, гэтым самым даючы ёй шанец на аздараўленне, на прадаўжэнне яе вялікай ролі ў дзейнасці рэспублікі. На жаль, мала таго, што партыйныя функцыянеры зрабілі ўсё, каб не дапусціць на з'езд свядомую нашу інтэлігенцыю, дык яшчэ на самім з'ездзе яны праігнаравалі ўсе тыя звароты, клапаціліся найперш пра свае элітныя клопаты, захавалі кансерватыўнае кіруючае ядро, нідзе і ў нічым не адступіліся ад былых стэрэатыпаў і пастулатаў. Тыя менш чым 15 працэнтаў дэлегатаў ад рабочых і сялян (вось дык рабоча-сялянская партыя!), што былі на з'ездзе, не супрацьстаялі эліце, не выратавалі партыю.

Памылка, пралік — тое, што не быў прыняты Статут Кампартыі Беларусі. Намер эліты быў зразумелы: дзейнічаць ад імя Цэнтра і быць над рэспублікай, над яе законамі, над яе суверэнітэтам. З вузкіх, кар'ерысцкіх інтарэсаў — зразумела, так зручней, а з інтарэсаў шырокіх, разлічаных на перспектыву? А заклікі партыйных лідэраў да надзвычайнага становішча, да кіравання насіллем, а заадно да ўзнаўлення сваёй выключнасці і манапольнасці?

І яшчэ. Факт ёсць факт: рознымі шляхамі і метадамі КПБ выйграла выбары народных дэпутатаў у Вярхоўны Савет рэспублікі. Быў яшчэ адзін шанец шляхам парламенцкай дзейнасці паказаць сябе з лепшага боку, паказаць «ум, честь и совесть», але і гэты гістарычны шанец упушчаны: дэпутаты-камуністы не вылучылі сваёй, сапраўды народнай палітычнай, эканамічнай і культурнай праграмы для рэспублікі, а згрупаваліся, каб даць бой апазіцыі, якая, трэба прызнаць, не толькі адбіла ўсе гэтыя наскокі, але і сама перайшла ў наступленне, загартавалася і, у рэшце рэшт, як бачым, у сілу сітуацыі якраз яе праграма канструктыўная і жыццёвая.

...Цяпер, здаецца, намагаюцца адрадзіць КПСС — КПБ былыя партыйныя функцыянеры тыпу Сямёнава, Чыкіна і іншых. Праўда, нібы не зусім пад марксісцкімі, а пад абстрактна звышгуманнымі народнымі лозунгамі. Асабіста я не давяраю гэтым былым калегам па партыі. Мяне не столькі бянтэжыць, што, скажам, той жа Чыкін меў ужо важкі акраец ад партыйнага пірага і цэліўся на большы, я нават разумею, што ён адлюстроўвае свае альбо сваіх аднадумцаў вялікарускія альбо звышінтэрнацыянальныя інтарэсы: урэшце мае на гэта права. Але мяне бянтэжыць іншае: падуладныя гэтай групе выданні тыпу «Славянских ведомостей» і «Мы и время» не лічацца з дзяржаўнымі структурамі Беларусі, здзекуюцца з яе мовы і культуры, а беларусаў не лічаць за народ (пра некаторыя адпаведныя факты я пісаў сёлета ў «ЛіМе»). Дык скажыце: што гэта за мае дабрадзеі, якія ў маёй хаце бесцырымонна кладуць ногі на мой святы стол?

Я люблю рускую мову і культуру, але не хачу, каб яны зводзілі маю, родную. Па натуры я інтэрнацыяналіст, але не хачу, каб нас выроджвалі ў касмапалітаў. Хапіла іх нам звыш меры ад Мяснікова да Сакалова — Малафеева!

Калі верыць, што сацыялізм-камунізм не вычарпаліся, калі па-сапраўднаму дбаць пра іх абнаўленне, пра іхні на самай справе гуманістычны змест, дык нельга не дбаць, каб нарэшце яна, новая праграма, была народнай па духу і змесце. Інакш мы, беларусы, зноў — на гэты раз для неабальшавікоў — станем толькі матэрыялам для іхніх эксперыментаў, для завявання імі ўлады і месца ля гіганцкага карыта, з якога нам будуць толькі крошкі...

Ці гатовыя апусціцца альбо, наадварот, падняцца да глыбінных інтарэсаў народа, у нашым выпадку старажытнага і шматпакутнага беларускага, мы і вы, былыя і новыя прыхільнікі «сацыялістычнага выбару і камуністычнай перспектывы»? Можа, не будзем чакаць рэваншу альбо займацца мімікрыяй, можа, пачнём працаваць па-новаму?

Генрых ДАЛІДОВІЧ.

Йозеф МЮЛЬНЕР:

«Партнёр па бізнесу — адказней за сямейнага партнёра»

ГОСЦЬ «ЗВЯЗДЫ» — АЎСТРЫЙСКІ ПРАДПРЫМАЛЬНІК

На «Мінскім кірмашы», які закончыўся ў мінулую суботу, пабываў гандлёвы дырэктар аўстрыйскай фірмы «Клоос» Йозеф МЮЛЬНЕР. З ім сустрэўся наш карэспандэнт.

Жыццёвы шлях ніколі не бывае лёгкім ні ў нас, ні там, «за бугром». Асабліва цяжкі ён у прадпрымальніка. Пан Мюльнер параўнаў жыццёвы шлях бізнесмена з выступленнямі цыркавога артыста на канаце без страхоўкі. Ніхто не падсцеле яму саломкі, заўсёды існуе рызыка разбіцца ўшчэнт. У Аўстрыі, у адрозненне ад нас, людзі больш саромеюцца беднасці, чым багацця, і імкнуцца да яго з дзіцячых гадоў. Там гэта нармальна — нажыць добры капітал, пакінуць нашчадкам плён свайго жыцця.

— Пан Йозеф, што найбольш важна, калі бярэшся за стварэнне сваёй справы?

— Ад бацькі мне засталася спадчына. Але мне, з маім маладым імпэтам, захацелася стварыць новую фірму. Знайшоў двух партнёраў, і пад іх ініцыятыву ўклаў у справу бацькоўскія грошы. Аднак, на жаль, адзін з кампаньёнаў падвёў, вырашыў парваць са мной, і мільён марак вылецеў у трубу. Пасля гэтага выпадку сабралася ўся сям'я, і бацька сказаў: «Для цябе, сын, гэта лепшы ўрок. Я веру ў цябе. Ты вернеш грошы мнагакратна, але надалей больш уважліва выбірай партнёра». Я зрабіў належныя вывады. Таму і раю: не спакушайце таго, каго бераце ў справу, высокім акладам ці доляй прыбытку. Лепш прыглядзьцеся да яго чалавечых якасцей, выбірайце ўважліва, бо партнёр па бізнесу — адказней за партнёра па сямейным жыцці.

— Вашы думкі пра нас, эканоміку Беларусі, магчымасці уваходу ў агульнаеўрапейскі рынак?

— Я супрацоўнічаю з Саюзам 4 гады. А першае ўражанне, якое атрымаў, калі прыляцеў сюды — шок. Велізарныя зямельныя прасторы, гіганты-заводы... Але яшчэ больш здзівілі кіраўнікі гэтых гігантаў. Усё сыплюць у размове пра тоны, працэнты, кубы і г.д. Аб чыстым прыбытку — ні слова. Для мяне ж масавая вытворчасць — не бізнес. У бізнесе павінна прысутнічаць мая думка. Самы вялікі капітал — гэта мазгі, гэта розум маіх работнікаў. Што яшчэ кідаецца ў вочы? Дачы. Прыгарады гарадоў скрозь імі забудаваны. Спачатку я падумаў, што гэта добра, багата жывуць людзі, а потым зразумеў, што гэта клопат аб хлебе надзённым. Якая ж у вас на вытворчасці можа быць праца, калі трэба думаць аб тым, як пракарміцца? Ля ўстановак коштам мільёны рублёў людзі марнуюць час думкамі аб тым, што трэба штосьці купіць, стаць у чаргу і г.д. Я патрабую ад сваіх людзей поўнай аддачы на вытворчасці. Яны ведаюць, што зарабляюць мне капітал, але ж пры гэтым упэўнены, што іх заробку хопіць, каб утрымаць сям'ю, з'ездзіць у адпачынак і г.д.

А яшчэ кідаецца ў вочы ваш сум. Панурыя людзі на вуліцах, у транспарце. Прэса і тэлебачанне, якія ніколі і нідзе не вырашалі праблем, толькі аб іх і трубяць, імкнучыся дабавіць чорнай фарбы. Пакіньце праблемы эканамістам. Скіруйце намаганні на тое, каб узняць бадзёрасць народа, яго самасвядомасць. Паверце, выхад з крызісу магчымы толькі пры ўмове стабільнасці грамадства, і прэса павінна рабіць для гэтага ўсё магчымае. Не верце, што вам дапаможа Захад. Хлусня. Паглядзіце, што робіцца ў былой ГДР. Пасля аб'яднання была эйфарыя, немцы з усходу лічылі, што зажывуць гэтак жа добра, як і заходнія браты, а на справе закрыліся шматлікія прадпрыемствы, на вуліцах з'явіліся беспрацоўныя. У капіталу, крэдытаў адна логіка — прыбытак. Сёння пазычылі рубель — заўтра давядзецца аддаваць два...

Што магу параіць — больш настойліва прабівайце дарогу сваім таварам на Захад. Там вас ніхто не чакае, але вы імкніцеся, стукайце ў дзверы. Адчыняць.

І яшчэ некалькі думак аб вашай прыватызацыі. Нам у Аўстрыі яна таксама знаёмая, праўда, мода на яе была пятнаццаць гадоў таму назад і ішла яна пад лозунгам «Кожны рабочы — акцыянер». Атрымалася прыкладна тое, што ў вас сёння пры сацыялізме, калі кожны лічыць, што ўсё агульнае — значыць, і маё. А на справе — нічыйнае. Аб якой адказнасці можа ісці гаворка, калі пасля акцыяніравання рабочы на прадпрыемстве лічыць сябе роўняй дырэктару? Прыватызацыя магчыма толькі праз выкуп.

— Нашы прадпрымальнікі шмат гавораць аб тым, каб ім дапамог урад. Як на гэты конт у Аўстрыі?

— Дапамога тым прадпрымальнікам, якія становяцца на ногі, неабходна, і яна аказваецца нашым урадам. Але на яе не могуць прэтэндаваць ніякія грамадскія арганізацыі, саюзы прадпрымальнікаў і г.д. Ваш урад павінен вызначыць тыя галіны, развіццё якіх для рэспублікі жыццёва неабходнае.

— Як вы ставіцеся да палітычных партый і рухаў, ці лічыце вы нармальным, калі яны крытыкуюць урад?

— У Аўстрыі такія партыі, якія крытыкуюць, ёсць, і я, як бізнесмен, адношуся да іх адмоўна. Крыкуны, на жаль, ёсць ва ўсім свеце. Ёсць, магчыма, і ў вас. Хацеў бы перасцерагчы: бойцеся тых, хто меле языком. Яны таму і мелюць, што больш нічога рабіць не могуць. Выцягнуць з багны не палітыкі, а прадпрымальнікі. Працаваць трэба, а не мітынгаваць ды баставаць. Прынамсі я сам — партыйны, сацыяліст. І ганаруся гэтым. Мы, сацыялісты, у першую чаргу — людзі справы.

— Што вам удалося здзейсніць на «Мінскім кірмашы»?

— Пасля доўгіх працяглых перагавораў, якія пачаліся яшчэ да яго адкрыцця, удалося стварыць сумеснае прадпрыемства з вашай фірмай «БелАЗ». Ёсць намеры наконт супрацоўніцтва з трактарным заводам, заводам халадзільнікаў. Наша абсталяванне для зваркі і афарбоўкі вядома ўсяму свету, і мы маглі б у гэтай справе шмат чым дапамагчы вам. Дарэчы, я планую чарговы дзелавы візіт у Мінск. Выдам свой невялікі сакрэт: думаю адкрыць у вашым горадзе пякарню, цераз якую, калі ўсё пойдзе на лад, пазнаёмлю з нямецкай кухняй. А галоўнае — хачу на такой вось адносна нескладанай вытворчасці пазнаёміць вашых прадпрымальнікаў з тым, як робіцца бізнес.

Гутарыў **Віктар ХУРСІК.**

Талонаў на Моцарта пакуль няма...

Сёння ў Мінску пачынаюцца канцэрты фестывалю мастацтваў «Беларуская музычная восень»

[illegible]

Афішы з эмблемай «Беларус-[illegible] ласпрыяльную для мастацтва пару эканамічнай неразбярыхі і крызісу, у бліжэйшыя дзесяць [illegible] ны як ні ў які іншы час.

Валянцін ЖДАНКО.

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ АД 18 ДА 18 СУТАК

ЗАБАСТОЎКІ МОЖА І НЕ БЫЦЬ?..

ВАЛОЖЫНСКІ РАЁН. Настаўнікі Івянецкай сярэдняй школы звярнуліся з заявай да Вярхоўнага Савета Беларусі, у якой патрабуюць да 30 лістапада 1991 года павысіць зыходную стаўку зарплаты настаўнікаў рэспублікі да 600 рублёў у месяц з наступным эквівалентным пераразлікам пры змене рознічных цэн.

Калі да 30 лістапада не будзе здавальняюча вырашана гэта пытанне, настаўнікі школы пакідаюць за сабой права на аб'яўленне папераджальнай двухдзённай забастоўкі 2—3 снежня, з наступным правядзеннем бестэрміновай — з 9-га. Няма сэнсу яшчэ раз параўноўваць зарплату нашых настаўнікаў з зарплатай іншых катэгорый работнікаў народнай гаспадаркі. Усе ведаюць, што ў цывілізаваным грамадстве аплата працы настаўнікаў прыкладна ў 1,5 раза большая, чым сярэдняя па краіне.

— Як можа настаўнік, які з цяжкасцю корміць сваю сям'ю, быць скульптарам чалавечых душ? Адказу на гэта пытанне і на вышэйвыкладзеныя патрабаванні чакаюць настаўнікі ад Вярхоўнага Савета.

ПРЫШПОРВАЮЦЬ У РЫНАК

ШКЛОЎСКІ РАЁН. Малое прадпрыемства з прыгожай назвай «Залатая шпора» пачало сваю дзейнасць у вёсцы Царковішча.

Калектыў прадпрыемства зоймецца гадаваннем спартыўных коней і продажам іх як унутры краіны, так і за мяжой, а таксама арганізацыяй у раёне школы верхавой язды. У арэнду ўзята 100 гектараў зямлі.

АРТЫСТЫ «ГАРЭЛАГА» ТЭАТРА

МАГІЛЁЎ (А. Гаршкоў). Шосты год пільная пажарная ахова сочыць за абласным драмтэатрам. Безліч праверак учынілі за гэты час стогадоваму будынку, які чуць ліпіць.

Вось і цяпер вынеслі свой звычайны прысуд: тэатр закрыць. Але работнікам тэатра дзявацца няма куды. Тым больш, зіма на носе. Спрачаюцца і апраўдваюцца, як могуць: маўляў, і так працуем у асноўным на выездзе, і вогнетушыцеляў навешалі ў кожным кутку, не чапайце толькі.

Ніхто не хоча дапамагчы ні сродкамі, ні будаўнікамі. Можа, хто-небудзь з камерцыйных структур адклікнецца. Здаецца, у Магілёве іх хапае.

ЦВІКІ, ВЯДОМА, ПАТРЭБНЫ, АЛЕ...

КРЫЧАЎ (А. Балдоўскі). Верылі раней у Бога крычаўцы: пасты захоўвалі і маліцца не забывалі. А памаліцца было дзе, богаслужэнне адначасова вялося ў каталіцкім касцёле і шасці праваслаўных храмах.

Перад прыхаджанамі былі адчынены дзверы Ільінскай, Юр'еўскай, Мікольскай, Спаскай і Пятніцкай цэркваў. А ў гонар вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў была пабудавана Свята-Пакроўская. Але ў выніку дзейнасці атэістаў, у чыіх руках знаходзілася рэальная ўлада, застаўся дзеючым толькі адзін храм — Мікольскі.

Па-рознаму склаўся лёс закрытых культавых устаноў. Касцёл Бязгрэшнага зачацця Прасвятой Дзевы Марыі, пабудаваны ў 1862 годзе панам С. Галынскім, быў зруйнаваны. Ільінскую царкву ператварылі ў цэх па вырабу цвікоў, Пятніцкая стала кінатэатрам «Радзіма», Свята-Пакроўская — гасцініцай і г. д.

Цяпер сітуацыя змянілася. У мінулым годзе зноў пачала дзейнічаць Свята-Пакроўская царква, а нядаўна выканком гарадскога Савета разгледзеў заяву вернікаў і прыняў рашэнне аб перадачы ім будынка былога Пятніцкага храма. Ён размешчаны на цэнтральнай плошчы горада, а пабудаваны быў у 1810 годзе.

Храму патрэбен рамонт і рэстаўрацыя, пасля чаго ён прыме прыхаджан.

НЕ ПАШАНЦАВАЛА... ОРДЭНАМ

МАГІЛЁЎ. Абрабаваны народны музей прыгараднага калгаса «Камінтэрн». Зладзеі «прырабілі ногі» баявым і працоўным узнагародам, якія вяскоўцы ў свой час здалі ў музей. Не ўпільнавалі! Кажуць, на рынку ордэны Леніна, Айчыннай вайны, Чырвонай Зоркі, медалі, што ўкралі з музея, каштуюць вялікіх грошай.

А можа гэта справа палітычная? Толькі навошта ветэранаў крыўдзіць?

БУКЕТ КРЫВАВЫХ ЗЛАЧЫНСТВАЎ

ГРОДЗЕНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ. Загадкавыя гісторыі з разбойнымі нападзеннямі на сясцёр Ш. у вёсцы Мацвееўцы і забойствам сям'і Х. з вёскі Труньцы на Ваўкавысчыне пачалі праясняцца пасля таго, як супрацоўнікі міліцыі затрымалі падазраваемых.

Што ж адбылося ў той жахлівы вечар? У дом да сясцёр-пенсіянерак пастукаліся незнаёмыя. Аднак дзверы ім не адчынілі. Тым, хто быў на вуліцы, такое рашэнне гаспадынь не спадабалася, і яны разбілі аконную шыбу. Жанчыны з крыкам выбеглі на вуліцу. У «сцэнарыі» нападаўшых такі ход развіцця падзей не быў прадугледжаны, і яны вымушаны былі пакінуць вёску.

Праз пятнаццаць хвілін тройка апынулася каля дома пенсіянераў — мужа і жонкі Х. Пасля таго як гаспадыня пад прымусам аддала няпрошаным гасцям грошы, адзін з іх ударыў яе нажом. Насмерць. Гаспадар дома кінуўся ўцякаць, але і яго дагнаў нож. Потым азвярэлыя забойцы перарэзалі шланг газавага балона і падпалілі яго. Нейкім цудам удалося выбегчы з дому ўнучцы загінуўшых. Яна і паведаміла суседзям аб здарэнні. Пажар патушылі.

Усе гвалтоўнікі раней пабывалі на лаве падсудных. Зараз іх зноў чакае суд.

Выпуск падрыхтавалі: І. КАРНЕЙ, А. КОКТЫШ, А. СЛАНЕЎСКІ, С. СУЛКОЎСКІ, І. ШЧУЧЭНКА.
Нашы тэлефоны: 32-44-02, 32-60-13, 32-31-98.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ

БІ-БІ-СІ

У Новасібірску днямі прайшоў першы арганізацыйны з'езд Ленінскай сацыялістычнай партыі. Мэта яе — пабудова сацыялізму па Леніну.

Каб высветліць усю праўду з валютнымі сродкамі КПСС, трэба зняць зарок маўчання з яе былога Генсека. Толькі Гарбачоў мае значэнне для замежных банкіраў, а дакладней — яго подпіс пад фінансавымі паперамі. І яшчэ толькі ён можа сказаць, дзе і ў якіх маштабах схаваны золата і валюта партыі, каму вядомыя нумары рахункаў, а таксама прозвішчы іх размеркавальнікаў, хто з партыйных бонзаў завёў асабістыя рахункі ў швейцарскіх і іншых банках. З'езды дэпутатаў СССР і РСФСР маюць права патрабаваць ад Гарбачова шчырасці.

Лівія заявіла, што патрабаванне ЗША і Англіі аб выдачы двух афіцэраў бяспекі, якія ўзарвалі амерыканскі самалёт тры гады назад над Шатландыяй, перададзена на разгляд у Міністэрства юстыцыі. Цікава, што раней Лівія адмаўляла свой удзел у гэтым тэрарыстычным акце.

У Боне для абмеркавання сітуацыі ў Югаславіі сабраліся міністры замежных спраў і абароны краін Заходнееўрапейскага саюза. Вывучаецца магчымасць ваеннага ўмяшання ў Югаславію, адпраўкі ў Адрыятыку ваенных караблёў для падтрымкі намаганняў Міжнароднага Чырвонага Крыжа, эвакуацыі раненых.

РАДЫЁ ПЕРАХВАТ

РАДЫЁ «СВАБОДА»

Пасля грубай памылкі з увядзеннем надзвычайнага становішча ў Чэчэна-Інгушэціі мінулыя выхадныя Б. Ельцын выкарыстаў для аднаўлення сваёй рэпутацыі дзяржаўнага дзеяча, здольнага на кардынальныя крокі. Ён прыняў чатыры важныя ўказы па далейшаму руху да рынку. Гэтыя ўказы азначаюць ліквідацыю рэшткаў рэальнай улады Гарбачова і ператварэнне Расіі ў лакаматыў эканомікі новага Саюза. Нездарма французскія газеты назвалі гэтыя ўказы эканамічным путчам Ельцына, рашучым наступленнем расійскага прэзідэнта.

Румынія гатова ўзяць на сябе ролю пасрэдніка ў югаслаўскім ваенным канфлікце. Румынскі прэзідэнт Ііеску адмоўна выказаўся наконт увядзення эканамічных санкцый супраць Сербіі.

СУСВЕТНАЯ РУСКАЯ СЛУЖБА

Лідэр Народнага фронту Латвіі выказаўся за кансервацыю структур гэтай арганізацыі. Гэта неабходна для таго, каб у выпадку небяспекі народ зноў мог паўстаць і змагацца за незалежнасць. Супраць каго? У Латвіі, як заявіў кіраўнік Народнага фронту, зараз амаль 100 тысяч савецкіх афіцэраў і салдат. Яны ўяўляюць пэўную пагрозу самастойнасці Латвіі. Можна, напрыклад, стварыць на базе НФЛ некалькі партый, каб не даць загінуць гэтаму палітычнаму руху, што здарылася з польскай «Салідарнасцю».

Сапраўдная дэкамунізацыя з краін Усходняй Еўропы адбылася толькі ў Чэха-Славакіі. Там былым партыйным функцыянерам і супрацоўнікам службы бяспекі забаронена на працягу пяці гадоў займаць дзяржаўныя пасады і выкладаць у навучальных установах.

Папа Рымскі Іаан Павел II заклікаў народы Югаславіі пакончыць з нянавісцю і пакласці канец праліццю крыві ў Харватыі, пачаць жыць у згодзе.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ

Планета. Людзі і падзеі

НА ВЫСТАЎКУ АДПРАВІЎСЯ... АЙСБЕРГ

САНТ'ЯГА. Спецыяльная брыгада рабочых-палярнікаў завяршыла на адным з ледніко ў у раёне паўднёвага чылійскага горада Пунта-Арэнас высяканне 150 тон ільду, прызначанага для адпраўкі на выстаўку «Экспа-Севільян-92». Ледзяныя глыбы, кожная вагой больш як 20 тон, будуць змешчаны ў кантэйнеры-халадзільнікі на борце чылійскага судна і дастаўлены ў іспанскі порт Валенсія праз 15—20 дзён, а затым перапраўлены ў Севілью. Ужо на месцы з ледзяных кубоў у чылійскім павільёне выстаўкі будзе «зманціраваны» штучны айсберг.

Мэта данай акцыі — паказаць еўрапейцам, што такое Антарктыда, яе значэнне для ўсяго чалавецтва, а таксама прадэманстраваць намаганні, што прыкладаюцца ў Чылі па захаванню лядовага кантынента ў якасці прыроднага запаведніка.

ПАЙШЛА МУХА НА БАЗАР...

ЛАГАС. Мухі могуць прыносіць чалавеку карысць. Арыгінальны метад аховы здароўя людзей прыдумалі ў нігерыйскім штаце Адамава. Мясцовыя зборшчыкі падаткаў атрымалі загад канфіскоўваць на рынках усю рыбу і дзічыну, на якія... не садзяцца мухі.

Аказваецца, мясцовыя рыбакі, паляўнічыя і гандляры выкарыстоўваюць шкодныя для здароўя хімікаты як для промыслу, так і для надання свежага выгляду сапсаванай прадукцыі. Мухі ў такіх выпадках аказваюцца ідэальнымі індыкатарамі наяўнасці такіх рэчываў.

ФАРАОН РАПТАМ ПАСТАРЭЎ

КАІР. «Амерыканцы пакутуюць галюцынацыямі» — так адазваўся пра адкрыццё геолагаў з ЗША егіпецкі гісторык Захі Хавас, які адказвае за помнікі старажытнасці на плато пірамід у Гізе.

Такі рэзкі водгук, працытаваны газетай «Аль Ахрам уіклі», быў выкліканы заключэннем групы амерыканскіх спецыялістаў на чале з прафесарам Бостанскага універсітэта Робертам Шохам. Група прыйшла да вываду, што славутая статуя Сфінкса была зроблена з каменнага маналіту прыкладна 9.500 гадоў назад, а не 4.200, як лічыцца зараз.

Роберт Шох і яго калегі на працягу трох дзён вывучалі характар эрозіі паверхні статуі і грунту вакол яе. У выніку яны і заключылі, што ўзрост статуі значна большы за агульнапрыняты.

МАЛАНКА РАЗГУЛЯЛАСЯ

НАЙРОБІ. У Кеніі пачаўся так званы сезон «кароткіх дажджоў». Мясцовыя жыхары прывыклі да таго, што дажджы суправаджаюцца моцнымі навальніцамі. Але каб маланка некалькі разоў ударала ў адно і тое ж месца і ўсяго за тры дні — такога не прыпомняць нават старажылы. Па паступіўшых сёння сюды паведамленнях, у мінулую пятніцу разрад маланкі трапіў у пачатковую школу ў раёне Кісіі (правінцыя Ньянза) на захадзе краіны, у выніку чаго адзін вучань загінуў, двое атрымалі моцныя апёкі. А ў панядзелак, якраз у час пахавання загінуўшага школьніка, зноў выбухнула навальніца і зноў маланка ўдарыла ў тое самае месца. На гэты раз, праўда, абышлося без ахвяр. За няпоўныя два тыдні, толькі паводле наяўных даных, у Кеніі навальніцы сталі прычынай смерці пяці чалавек, у тым ліку двое загінулі непасрэдна ў Найробі.

Усяго ж сёлета на тэрыторыі гэтай усходнеафрыканскай краіны ў выніку ўдараў маланкі загінула ўжо больш як 30 чалавек, прычым галоўным чынам у заходніх раёнах. Бадай, самая страшная трагедыя за апошнія гады адбылася 7 жніўня ў раёне возера Накуру, прыкладна 130 кіламетраў на паўночны захад ад кенійскай сталіцы, калі адначасова загінулі шасцёра школьнікаў, а яшчэ дзевяць атрымалі моцныя апёкі. Пасля заняткаў вучні пачатковых класаў вырашылі перачакаць праліўны дождж у драўляным будынку школы, і тут іх напаткаў моцны разрад маланкі.

ТВАР У ТВАР

Гіганцкія скульптуры акружылі ў гэтыя дні старажытны Мараўскі замак непадалёк ад горада Брунталь. Свае незвычайныя работы прадставілі 15 скульптараў з Чэха-Славакіі і Францыі.

НА ЗДЫМКУ: «Хто з нас галоўны?»

А МАШЫНЫ — КРАДЗЕНЫЯ

ВАРШАВА. Супрацоўнікі банкаў, страхавых кампаній, мытняў, юрысты, паліцэйскія і прыватныя дэтэктывы служаць кракаўскай мафіі.

Гаворка ідзе аб гаспадарчых злачынствах, вымаганні і хабарніцтве з боку дзяржаўных чыноўнікаў усіх рангаў на мільярдныя сумы.

Генеральная пракуратура Польшчы пры дапамозе ўпраўлення па ахове дзяржавы (УАД) устанавіла, што чатыры генеральныя дырэктары самых багатых фірм Кракава, увайшоўшы ў змову з прадстаўнікамі міжнароднай злачыннай мафіі, займаліся кантрабандай праз польскую граніцу ў СССР крадзеных на Захадзе аўтамашын.

(Па матэрыялах ТАСС).

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту У. СЫЧОВА

ЧАЦВЕРТЫ КВАРТАЛЬНЫ КОНКУРС РАШЭННЯЎ

Заданне № 5

Белыя: Краб, Фg2, Ch6, Кb4, Кc6, п. c3 (6).

Чорныя: Кре3, Фf4, Ch8, Кh8, Кg7, пп: c7, h5 (6).

Мат за 3 хады.

Заданне № 6

Белыя: Кре8, Фb6, Cb7, Кd5, Кf5, п. e2 (6).

Чорныя: Кре4, Лg1, Лh5, Cc1, Кf7, пп: b3, c3, e5, f6, g3, g4, h6 (12).

Мат за 3 хады.

МІНІЯЦЮРЫ ЧЭМПІЯНАТА

На 58-м мужчынскім чэмпіянаце СССР, які праходзіў у Маскве па швейцарскай сістэме, было згуляна шмат цікавых партый. Былі сярод іх і мініяцюры. Пазнаёмцеся з трыма такімі партыямі.

М. Красянкоў — А. Харлоў. Прыняты ферзевы гамбіт

1. d4 d5 2. c4 dc 3. Кf3 a6 4. e4 b5 5. a4 cb7 6. ab ab 7. Л:a8 c:a8 8. Кc3 c6 9. d5 e6 10. cf4 b4 11. de Фe7 12. Кa4 і чорныя здаліся.

В. Акапян — А. Буднікаў. Французская абарона.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Кd2 Кc6 4. Кgf3 Кf6 5. e5 Кd7 6. c3 f6 7. ef Ф:f6 8. Ce2 e5 9. de Кd:e5 10. Фb3 Cd6 11. К:e5 Ф:e5 12. Кf3 Фf5 13. Ce3 o-o 14. o-o-o Кe7 15. Cd3 Фh5 16. Лhe1 e5 17. Ce4 c4 18. Фb5 a6 19. C:d5+ і чорныя здаліся.

М. Сарокін — Я. Малюцін, Абарона Філідора.

1. e4 e5 2. Кf3 d6 3. d4 f5 4. Cc4 ed 5. Кg5 Кh6 6. К:h7 Кg4 7. К:f8 Кр:f8 8. Ф:d4 Кc6 9. Фd5 Фe8 10. Кc3 Кf6 11. Фd1 К:e4 12. Кe2 Кe5 13. Cd3 Кg4 14. C:e4 fe 15. Cf4 Фg6 16. Фd2 Cd7 17. Кd4 Крg8 18. o-o-o Лf8 19. h3 Фf7 20. g3 Ф:a2. 21. Кb3 Кf6 22. Фc3 ce6 23. Ф:c7 c:b3 і белыя здаліся.

ЗАПРАШЭННЕ ДА КОНКУРСУ

Рэдакцыя газеты «Магаданская правда» аб'явіла 5-ы Усесаюзны конкурс складання шахматных задач.

1. Задачы-мініяцюры (да 7-мі фігур);

а) — мат за 2 хады, блізня: мат за 3 хады.

б) — мат за 3 хады, блізня: мат за 4 хады, або мат за 5 хадоў.

в) — трох і чатырохходоўкі з 2-ма рашэннямі.

г) — трохходоўкі з чорным ферзем.

2. Задачы з 8 фігурамі: а) — трохходоўкі з чорным ферзем, б) — трохходоўкі на свабодную тэму.

Арыгінальныя задачы на дыяграмах у двух экземплярах трэба пасылаць да 20 сакавіка 1992 года на адрас: 685000, г. Магадан, вул. Пралетарская, 11. Рэдакцыя газеты «Магаданская правда» з паметкай «Шахматы».

Перадвыбарныя цацкі: ліберал-дэмакраты працягваюць і..?

У пачатку лістапада ў Маскве адбылася канферэнцыя рэгіянальных арганізацый Ліберальна-дэмакратычнай партыі, вядомай пакуль што не столькі справамі самой партыі, колькі асобай свайго лідэра — Уладзіміра Жырыноўскага. Канферэнцыя афіцыяльна была прысвечана падрыхтоўцы партыі да маючых адбыцца вясной будучага года прэзідэнцкіх выбараў. Але асноўнае месца ў выступленнях дэлегатаў з 13-ці былых саюзных рэспублік занялі шматлікія факты антырускай палітыкі мясцовых улад у Прыбалтыцы, Малдове, іншых рэгіёнах.

Канферэнцыя ЛДП, на думку яе ўдзельнікаў, стала першым палітычным мерапрыемствам пасля фактычнага развалу СССР, на якім былі абнародаваны законы, дыскрымінуючыя рускіх, якія засталіся за межамі Расійскай Федэрацыі.

Выступаўшыя падкрэслівалі, што, апрача заканадаўчага і маральнага прыгнёту, рускім за межамі Расіі здрадзілі абодва прэзідэнты — Гарбачоў і Ельцын. Да несумненных вартасцей членаў Ліберальна-дэмакратычнай партыі варта аднесці веданне гісторыі Айчыны: менавіта ў гэтыя дні адзначаецца 270-годдзе ўтварэння Расійскай імперыі і Ніштадскага міру, азнаменаваўшага заканчэнне Паўночнай вайны, у выніку якой Расія атрымала выхад да Балтыкі. А цяпер, як адзначалі дэлегаты, у прыбалтыйскіх рэспубліках разгортваюцца нябачаныя ў расійскай гісторыі ганенні на рускіх. Міхаіл Гарбачоў, падобна, атрымаў сумніцельныя лаўры «закрывальніка акна ў Еўропу», прасечанага Пятром І.

У сваім выступленні Уладзімір Жырыноўскі параўнаў сённяшнюю СССР з краінай, якая прайграла вайну: перакройванне Расіі, што зараз адбываецца, іншыя дзяржавы перажываюць толькі пасля ваеннага паражэння.

На канферэнцыі адзначалася, што пры ўсёй законапаслухмянасці ліберал-дэмакраты знаходзяцца ў палітычнай апазіцыі і да ўрада Ельцына, і да саюзных структур пад кіраўніцтвам Гарбачова.

Пасля пленарнага пасяджэння пачалася работа па секцыях. У прыватнасці, секцыю «Тактыка партыі ва ўмовах набліжэння прэзідэнцкіх выбараў» вёў старшыня ЛДП Уладзімір Жырыноўскі. Дарэчы, дэлегаты выступілі з крытыкай у адрас Жырыноўскага: напрыклад, прагучала заўвага, што лідэр партыі вельмі эмацыянальна паводзіць сябе пры кантактах з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі і не ўмее «падаць» сябе перад тэлекамерамі, што, на думку дэлегатаў, наносіць вельмі сур'ёзны ўрон прэстыжу ліберал-дэмакратаў у вачах грамадскай думкі. Назіральнікі адзначылі, што крытыку Уладзімір Жырыноўскі ўспрыняў.

Прапрацаваўшы два дні, дэлегаты канферэнцыі Ліберальна-дэмакратычнай партыі абмяняліся думкамі па шэрагу пытанняў, і да яўнай незадаволенасці многіх — не прынялі ніякіх дакументаў. Цяпер цяжка сказаць, адбылося гэта проста з-за недахвату часу, або адсутнасць дакументаў канферэнцыі патрабавалася асабіста Жырыноўскаму для ўласнага чарговага гамбіта. Як бы там ні было, ліберал-дэмакраты, падобна, усур'ёз працягваюць сваю гульню...

Уладзімір ІВАНОЎ, спец. кар. ІС «Для всех».
Алена ЗАЛЕСКАЯ, аглядальнік ІС «Для всех».

Гэта цікава

Сонечная сістэма з «дзівацтвамі»

На чарговым сходзе Амерыканскага астранамічнага таварыства падведзены вынікі апошніх даследаванняў Сонечнай сістэмы. Адной з найбольш смелых гіпотэз стала меркаванне аб тым, што за мільён кіламетраў ад Зямлі вакол Сонца круцяцца тысячы маленькіх планет, падобных на Плутон. Вучоныя лічаць, што гэтыя «лядовыя карлікі», размер якіх складае каля палавіны Месяца, з'явіліся ў пачатковы перыяд узнікнення Сусвету дзякуючы магутнаму гравітацыйнаму ўздзеянню такіх планет-гігантаў, як Сатурн і Юпітэр. Зусім верагодна, што спадарожнікі Нептуна — Плутон, Харон і Трытон — з'яўляюцца гэтымі «лядовымі карлікамі», трапіўшымі ў поле прыцягнення планеты і не здолеўшымі яго пераадолець.

Вучоныя Цэнтра астрафізікі і касмічнай астраноміі Каларадскага ўніверсітэта лічаць Плутон, Харон і Трытон рэшткамі некалі існаваўшай велізарнай папуляцыі падобных касмічных цел. Паводзіны гэтых планет дзіўныя, а іх астрафізічныя параметры не паддаюцца апісанню з пункту погляду стандартных уяўленняў аб Сонечнай сістэме.

Што ўплывае на вылячэнне

У Англіі апублікавана цікавае даследаванне, якое сведчыць аб тым, што набліжаецца эпоха пераасэнсавання нашых поглядаў на прыроду і месца, што займае ў ёй чалавек. Згодна з апошнімі данымі англійскіх медыкаў, жанчыны, якія перанеслі аперацыю з прычыны раку малочнай залозы ў першыя дні ці, наадварот, у канцы свайго менструальнага цыкла, жывуць значна больш, чым іншыя. Даследаванні паказалі, што 84 працэнты жанчын, якім была зроблена гэта аперацыя на працягу першых двух ці паміж 13-м і апошнім днямі месячнага цыкла, жывуць пасля яе не менш 10 гадоў, у той час як толькі 54 працэнты жанчын, што перанеслі гэту аперацыю паміж 3-м і 12-м днямі цыкла, удаецца пражыць такі ж тэрмін.

На думку вучоных, тлумачэнне гэтай з'яве трэба шукаць у зменах гарманальнага ўзроўню, што адбываюцца ў час менструацыі.

Сустрэча праз паўстагоддзя

49 гадоў спатрэбілася дзвюм сёстрам-францужанкам, каб знайсці адна адну. Іх маці загінула ў перыяд акупацыі Францыі нямецкімі войскамі, і маленькія дзяўчынкі-сіроткі былі аддадзены на выхаванне ў розныя сем'і.

Аказалася, што апошнія восем гадоў сёстры, якім цяпер крыху больш за 50, пражылі за 15 кіламетраў адна ад адной.

Іх сустрэчы дапамог выпадак. Сын адной з іх, які працаваў вадзіцелем у мясцовай бальніцы, выпадкова даведаўся, што жанчына, якую ён вёз, правяла сваё дзяцінства ў тым жа невялікім гарадку, што і яго маці. Далейшыя распытванні пераканалі яго ў тым, што перад ім родная цётка, якая ўжо страціла надзею знайсці сястру.

Масла прадаў, а грошы прысвоіў

З залы суда

М. Жук працавала загадчыцай магазіна № 11 Пінскага гарплодаагароднінагандлю. Заканчваўся квартал, а магазін не выконваў план па рэалізацыі тавараў на суму каля 15 тысяч рублёў.

Марыя Аляксандраўна вырашыла любой цаной выканаць план. Яна разумела, што ад гэтага залежаў размер заработнай платы работнікаў магазіна і, канешне, яе асабіста. Выканаеш план — прэміі за квартал, пашана загадчыцы. Тым больш, што на гэтай пасадзе яна працавала непрацяглы час.

Усім вядома, што для прыняцця любога рашэння вялікіх намаганняў не патрабуецца. Тут і ўспомніла загадчыца магазіна, што ў Львоўскай вобласці суседняй рэспублікі можна хутка рэалізаваць вялікую колькасць масла — у мясцовага насельніцтва такі прадукт харчавання карыстаецца павышаным попытам. Яна прапанавала вадзіцелю аўтабазы гарплодаагароднінагандлю Мікалаю Гусаку паехаць у гэтую вобласць і прадаць 1.020 кілаграмаў масла. Апошні не прымусіў сябе ўпрошваць.

Масла было прададзена на рынку горада Нікалаева Львоўскай вобласці. Пры вяртанні дамоў Мікалай Гусак заехаў на рынак горада Львова, дзе, відаць, забыўся, што выручаныя за масла грошы належаць магазіну № 11 Пінскага гарплодаагароднінагандлю, а не яму асабіста. На гэтыя грошы ён купіў сабе за 100 рублёў куртку, некалькі дзесяткаў цацак.

Ён настолькі захапіўся пакупкамі, што страціў сумку з грашыма. Праўда, знайшліся сумленныя людзі. Толькі ён зайшоў у аддзяленне міліцыі на рынку, як тут аказалася жанчына, якая, як высветлілася, і знайшла тую сумку. З радасці ён даў ёй 50 рублёў за праяўленую сумленнасць.

Вярнуўшыся дадому, выявіў, што ім патрачана 700 рублёў дзяржаўных грошай. Ён паабяцаў іх вярнуць, але не вярнуў.

Праз некалькі дзён Марыя Жук другі раз даручыла Мікалаю Гусаку прадаць 1.020 кілаграмаў масла на 3.468 рублёў. Масла ён рэалізаваў, як і раней, на рынку горада Нікалаева, але на гэты раз грошай зусім не вярнуў, а прысвоіў іх. З гэтага часу ён перастаў выходзіць на работу, стаў ад усіх хавацца, каля трох месяцаў знаходзіўся ў горадзе Кем Карэльскай АССР, жыў у сваіх родзічаў.

Але вось грошы скончыліся. Тут Мікалаю прыйшлося задумацца аб сваім жыцці. Ён зразумеў, што ўчыніў злачынства, і органамі ўнутраных спраў аб'яўлены яго пошук. Перад ім адкрываліся два шляхі: або вярнуцца ў свой горад і з'явіцца з пакаяннем у следчыя органы, тым самым у адпаведнасці з Крымінальным кодэксам змякчыць сваю адказнасць за ўчыненае злачынства, або ж прадоўжыць злачынную дзейнасць і тым самым абцяжарыць віну.

Перамог здаровы сэнс. Мікалай выбраў першы шлях. Пінскім гарадскім судом за крадзеж дзяржаўнай маёмасці ў буйных размерах Мікалай Гусак асуджаны на 6 гадоў пазбаўлення волі з адбыццём пакарання ў папраўча-працоўнай калоніі строгага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права на працягу пяці гадоў займаць пасады, звязаныя з водпускам таварных каштоўнасцей насельніцтву і распараджэннем грашовымі сродкамі. Ён абавязаны кампенсаваць Пінскаму гарплодаагароднінагандлю ўсе нанесеныя матэрыяльныя страты.

З прыгаворам суда асуджаны пагадзіўся. Прыгавор уступіў у законную сілу. На гэтым у данай крымінальнай гісторыі можна было б паставіць кропку. Зло пакарана. Аднак у гэтай гісторыі многае не зразумела. У адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам забараняецца даваць тавары нематэрыяльна-адказным асобам, а вывозіць іх за межы Рэспублікі Беларусь без спецыяльнага дазволу забараняецца любому грамадзяніну. Аб гэтым не маглі не ведаць загадчыца магазіна Марыя Жук і кіруючыя работнікі Пінскага гарплодаагароднінагандлю, якія давалі дазвол на выезд аўтамашын з таварамі за межы рэспублікі.

Да таго ж, Мікалая Гусака нельга было і блізка падпускаць да матэрыяльных каштоўнасцей. Раней жа ён два разы прыцягваўся да крымінальнай адказнасці за крадзеж асабістай маёмасці грамадзян і адбываў пакаранне ў месцах пазбаўлення волі.

Л. ГРАНКОЎСКІ,
пракурор следчага ўпраўлення Пракуратуры Рэспублікі Беларусь.

Тэатр спорту

З'яўленне кінбоксінга на сусветнай спартыўнай арэне адносяць да пачатку 70-х гадоў. У нашай краіне гэты від спорту пераЖЫў гады забароны. Цяпер настаў час вялікай папулярнасці.

Сёння нашы зборныя каманды ўдзельнічаюць у сусветных і еўрапейскіх першынствах па кінбоксінгу. Адным з яго найбольш цікавых раздзелаў лічаць сольныя кампазіцыі, якія ўключаюць у сябе не толькі прыёмы ўсходніх адзінаборстваў, але і элементы акрабатыкі, гімнастыкі, танца, а часам і акцёрскага майстэрства. Таму і нарадзілася ў трэнера зборнай каманды краіны па сольных кампазіцыях кінбоксінга Яўгена Кацельнікава і яго аднадумца Сяргея Яцко ідэя стварэння беларускага тэатра спорту. У трупу новага творчага аб'яднання ўключаны баксёры і кінбаксёры, акрабаты і гімнасты, таэквандысты і каратысты — спартсмены як дзеючыя, так і тыя, хто пакінуў вялікі спорт.

Падрыхтавана і першая паказальная праграма. А пакуль што першы ў рэспубліцы тэатр спорту «КІК ФАЙТЭР» робіць свае першыя крокі. Не змяншае энтузіязму маладых артыстаў ні цесная спартыўная зала па вуліцы Матусевіча, 59, якую яны, дарэчы, абсталявалі самі, ні адсутнасць касцюмераў і грымёраў, масажыстаў і сваёй сцэны, пра што даводзіцца толькі марыць. У барацьбе з гэтымі і іншымі цяжкасцямі праяўляюць свой байцоўскі характар спартсмены, якія вырашылі паспрабаваць сілы ў новым для сябе відзе спорту. Дапамогу ім аказала малое прадпрыемства «Інтэрэкспрэс» пры Саюзе тэатраў-студый Рэспублікі Беларусь, якое стала заснавальнікам «КІК ФАЙТЭРа».

Н. ПАДЛЕСНАЯ.

НА ЗДЫМКАХ: шмат прыгожых кампазіцый убачаць гледачы тэатра спорту ў выкананні Ірыны КАЦЕЛЬНІКАВАЙ і Наталлі БАРДЗІЯН; выступленне двухразовай чэмпіёнкі СССР і прызёра чэмпіянатаў свету па сольных кампазіцыях кінбоксінга Таццяны АНЖЭНКА.

Фота У. ВІТЧАНКІ. (БЕЛТА).

АСТРАЛОГІЯ З УСМЕШКАЙ

(Працяг. Пачатак у №№ 195, 196, 198—201, 203—205, 207—210, 212, 214, 216—219).

Калі вы хочаце зрабіць на яго ўражанне, запрасіце яго (а яшчэ лепш з маці) на абед. Прычым усе стравы павінны быць прыгатаваны вамі ўласнаручна. Калі ён запросіць вас на прагулку, захапіце з сабой малалетнюю сястрычку і будзьце да яе крайне ўважлівымі. (Калі ў вас няма малодшай сястры, пазычце дзіця ў суседзяў ці знаёмых).

Пры выкананні гэтых парад вам застанецца толькі адно выпрабаванне — атрымаць адабрэнне яго сямейства. І калі ўжо яно атрымана, можаце лічыць сябе нявестай.

Сустракаючыся з Казярогам, не трэба экстравагантна апранацца, abліваццa з ног да галавы экзатычнымі духамі і ненатуральна сябе паводзіць, інакш ваш стрыманы жаніх-Казярог, які ва ўсім паважае меру, нечакана знікне.

Паколькі Казярогу не хапае эмацыянальнасці, трэба з самага пачатку выхоўваць яго ў гэтым напрамку. Дарыце яму паэтычныя зборнікі, і чым больш рамантычны іх змест, тым лепш. Прывучайце яго быць ласкавым і праяўляць да вас знакі любві і сімпатыі. Калі вы не ўнушыце яму гэтага з з першых жа дзён вашага сумеснага жыцця, не скардзіцеся потым, што ён не гаворыць вам пра сваё каханне. А калі вы паспрабуеце яго ў гэтым папракнуць, ён можа запярэчыць: «Я цябе не кахаю? Ды ты звар'яцела. Ты хіба не памятаеш, што я сказаў, калі мяне пра гэта спытаў свяшчэннік у дзень нашага вяселля?»

Хоць у Казярогаў усё строга рэгламентавана, пачынаючы ад траты грошай і канчаючы каханнем, менавіта з імі вы будзеце надзейна застрахаваны ад любых нечаканасцей як эмацыянальнага, духоўнага, так і матэрыяльнага характару. Калі вы па натуры чалавек не вельмі страсны, а разумны і разважлівы, вам гэта можа быць даспадобы. У той час як іншыя мужчыны растрацяць свае пачуцці ў юнацтве, Казярог будзе цаніць і кахаць вас усё жыццё, незалежна ад таго, колькі сівых валаскоў прыбавіцца на вашай галаве ці колькі маршчынак з'явіцца на вашым твары.

КАЗЯРОГ-ЖАНЧЫНА

Адна з найбольш прыемных рыс натуры Казярога — незвычайная выхаванасць і ўменне валодаць сабой. Па манерах, заўсёды бездакорных, вы ніколі не здагадаецеся аб яе сацыяльным паходжанні.

Дзякуючы вялікай вытрымцы і сіле волі Казярога вам будзе здавацца, што ў яе заўсёды добры, роўны настрой. Але гэта не так. Планета Сатурн дорыць сум, песімізм і меланхолію, і жанчыне-Казярогу прыходзіцца прыкласці нямала сіл, каб змагацца з такой схільнасцю. Вы, са свайго боку, павінны садзейнічаць таму, каб дрэнны настрой спасцігаў яе як мага радзей. А для гэтага ніколі не жартуйце з ёю. Яна гэтага не церпіць. Не падманвайце яе, асабліва ў сур'ёзных справах, і хваліце, калі яна таго заслугоўвае.

У сямейным жыцці Казярог ва ўсім прытрымліваецца заведзеных парадкаў, традыцый і строгага этыкету.

Мужчына, які выбраў у жонкі Казярога, павінен паважаць і шанаваць яе сям'ю. Не дазваляйце сабе размоў і жартаў аб цешчах у яе прысутнасці. У адносінах да сваіх бацькоў яна здольная на такія ахвяры, што часам гэта можа нават адбіцца на дабрабыце яе ўласнай сям'і. Праўда, у такой прыхільнасці да сваякоў ёсць і станоўчыя бакі. Падобнай жа ўвагай яна акружыць не толькі вашых бацькоў, але і братоў, і сясцёр, калі яны ў вас ёсць.

Казярогі любяць сур'ёзную класічную музыку і нераўнадушныя да ўсіх відаў мастацтва. Казярог рамантычны. Праўда, яна не адабрае рамантызму жабракоў. Згодна з яе пераканаыннем, у жыцці трэба выбраць высокую мэту і ісці да яе, пераадольваючы ўсе перашкоды. Толькі ў гэтым заключаецца для яе сапраўдная рамантыка, а зусім не ў тым, каб услаўляць шчасце ў шалашы.

Казярогу патрабуюцца вашы ўвага і клопаты, каб пераадолець няўпэўненасць у сабе і сваіх сілах. Яна ж у адказ адорыць вас каханнем і адданасцю, якія будуць суправаджаць вас усё жыццё.

КАЗЯРОГ-ДЗІЦЯ

У дзяцей-Казярогаў моцная воля, і яны цвёрда ведаюць, чаго хочуць. Але ў адрозненне ад іншых дзяцей яны не будуць выказваць свае жаданні крыкамі ці іншымі праяўленнямі ўпартасці. Калі ім штосьці не падабаецца, яны спакойна паглядзяць вам у вочы, і вы зразумееце, што былі несправядлівымі. Прычым адчуеце сябе вінаватым школьнікам перад настаўнікам.

Дзіця-Казярог з ранняга ўзросту вызначаецца дысцыплінаванасцю. Яго цацкі ляжаць у пэўным месцы, і ён будзе пратэставаць, калі вы парушыце ўстаноўлены ім парадак. І хлопчыкі, і дзяўчынкі-Казярогі даволі паслухмяныя і рэдка «ходзяць на галаве».

Казярогі-дзеці вельмі прывязаныя да дома і сям'і. Дзіця-Казярог любіць гуляць з бацькамі, а калі яны заняты, пасядзіць дома, але не пабяжыць у двор да сваіх равеснікаў.

У яго рэдка бывае многа сяброў, затое абавязкова ёсць блізкі сябар, якому ён даверыць усе свае сакрэты і тайны.

Перад усімі гульнямі дзеці-Казярогі аддаюць перавагу гульням у дарослых: маму і тату, урача — пацыента, настаўніка — вучня, прадаўца — пакупніка і г. д. Казярогі таксама любяць маляваць і слухаць музыку, але больш за ўсё займацца тым, што мае які-небудзь практычны сэнс, напрыклад, майстраваць.

Дзеці-Казярогі паслухмяныя, надзейныя, настойлівыя, але вельмі нясмелыя, няўпэўненыя ў сабе і некамунікабельныя. У сувязі з гэтым у пераходным узросце і асабліва ў перыяд першага кахання ўзнікае нямала праблем. У такіх выпадках дзецям трэба дапамагчы пераадолець страх, нясмеласць і няўпэўненасць.

КАЗЯРОГ-НАЧАЛЬНІК

Для сваіх падначаленых Казярог — бацька родны, строгі, але справядлівы. Ён патрабуе ад супрацоўнікаў не проста паслухмянасці, але самаадданасці. Даручэнні ніколі не робяцца ў загадным тоне ці, не дай Бог, з крыкам. Голас яго спакойны, за выключэннем тых выпадкаў, калі яго ўзрушаць нядбайнасць ці няўважлівасць.

Супрацоўнікам ён ніколі не робіць кампліментаў. Хваліць ён вельмі стрымана. Затое заўсёды ўважліва выслухае вашу праблему і, калі гэта ў яго сілах, абавязкова дапаможа.

На заахвочванні Казярог не вельмі шчодры, але работнік, які заслужыў прыбаўку, заўсёды атрымае яе ў тэрмін.

Казярог-начальнік настолькі сціплы, што пры самым нязначным упамінанні аб яго вартасцях вушы ў яго гараць. У яго настолькі развіта пачуццё адказнасці, што ён часам забываецца на самыя надзённыя патрэбы: яду і адпачынак.

Ён не будзе губляць дарэмна часу, ды і вам не дазволіць.

Калі Казярогу-начальніку не падабаецца штосьці ў яго падначаленых, ён рэдка зробіць ім заўвагу — проста адзначыць гэты недахоп пра сябе ці адрэагуе на яго ўзнятым у здзіўленні брывом.

Казярог не любіць, калі падначаленыя яму жанчыны ўжываюць яркую касметыку і духі з моцным пахам. У мужчынах не адабрае барады і доўгіх валасоў, а таксама занадта вольнага ці неахайнага адзення.

Не бойцеся гаварыць у яго прысутнасці аб сваіх блізкіх і аб вашых да іх адносінах. Ён гэта ацэніць.

І самае галоўнае, сачыце за сабой і сваімі манерамі, будзьце стрыманымі на язык, кемлівымі і дысцыплінаванымі і ніколі, чуеце, ніколі не звяртайцеся да яго па імені (нават пры самых цёплых адносінах) у прысутнасці пабочных. Калі вы будзеце адпавядаць усім гэтым патрабаванням, Казярог стане адносіцца да вас, як да роднага, і вы прапрацуеце з ім доўгія гады (ці столькі, колькі самі захочаце).

КАЗЯРОГ-ПАДНАЧАЛЕНЫ

Прыгледзьцеся да сваіх саслужыўцаў. Вылучыць сярод іх Казярога няцяжка. Хто прыходзіць на работу крыху раней і ідзе з работы пазней за астатніх? Хто цэлы дзень праводзіць за рабочым сталом і рэдка мільгае ў калідоры і ў курыльным пакоі? У каго заўсёды ахайны выгляд і фатаграфія сямейства на рабочым стале?

(Працяг будзе).

Да ўвагі прадпрыемстваў, калгасаў, саўгасаў, арганізацый і дзелавых людзей!

БЕ РЕ ЗІ НА БІРЖА

БЕЛАРУСКАЯ АГРАРНА-ПРАМЫСЛОВАЯ МНОГАФУНКЦЫЯНАЛЬНАЯ БІРЖА

«Беразіна»

ПРАПАНУЕ СВАЕ ПАСЛУГІ І СУПРАЦОЎНІЦТВА.

На таргах прадстаўлены шырокі выбар сельскагаспадарчай тэхнікі, прадукцыі машынабудавання, радыёэлектронікі, электраабсталявання, мэблі, тавараў лёгкай прамысловасці і бытавога прызначэння.

Біржа прапануе 7 пастаянных брокерскіх месц па 150 тыс. руб. Для калгасаў, саўгасаў і фермерскіх гаспадарак — з 30 % скідкай.

Таргі на біржы праводзяцца штотыднёва па аўторках у 11.00 па адрасу: г. Мінск, вул. Казінца, 21, корп. 2.

Рэгістрацыя ўдзельнікаў таргоў — з 9.00.

Для разавага наведвання біржы неабходна ўнесці на разліковы рахунак біржы 50 рублёў ці ўнесці наяўнымі пры рэгістрацыі.

Біржавы канал: 78-69-13, 78-49-16, 78-06-55.

І ЗНОЎ У МІНСКУ!
ПАСТАЯННА ДЗЕЮЧАЯ ВЫСТАВАЧНАЯ ЗАЛА ФІРМА «МІНОЛТА — АЎСТРЫЯ» ПРАПАНУЕ СУЧАСНУЮ КАПІРАВАЛЬНУЮ ТЭХНІКУ І ТЭЛЕФАКСЫ:

- японская вытворчасць
- найвышэйшая тэхналогія і якасць
- сучасны дызайн
- высокакваліфікаваны сервіс у час гарантыйнага тэрміну і ў пасьлягарантыйны перыяд
- пастаўка расходных матэрыялаў, запасных частак і дэталей, што хутка зношваюцца, для кожнай прададзенай мадэлі на працягу 10 гадоў.

MINOLTA

АДЗІНЫ АФІЦЫЯЛЬНЫ ПРАДСТАЎНІК ФІРМЫ «МІНОЛТА — АЎСТРЫЯ» у Беларусі — СП «СЯМІПЛАН».

Адрас: 220053, г. Мінск, вул. Арлоўская, 58. Тэлефон: 37-88-61.

Факс: 37-35-66.

Наведайце нас. Тут вы пазнаёміцеся з прапануемымі мадэлямі ў дзеянні, атрымаеце кваліфікаваную камерцыйную і тэхнічную інфармацыю.

Выставачная зала працуе па вышэйуказаным адрасе з 20 лістапада з 10.00 да 17.00 кожны дзень, акрамя суботы і нядзелі.

САРДЭЧНА ЗАПРАШАЕМ!

ТЭЛЕБАЧАННЕ

20 лістапада

Праграма Беларускага тэлебачання

15.15. Выступленне ансамбля танца Дагестана «Лезгінка».
16.00. ВІА «Арызонт». Фільм-канцэрт.
16.30. А. Вольскі «Граф Глінскі-Папялінскі». Тэлеспектакль.
17.35. «Аўтамабіль ката Леапольда», «Серабрысты званочак». Мультфільмы.
18.00. «Слаўны горад Ноўгарад». Дак. фільм.
18.25. Парады ўрача. Прафілактыка віруснага гепатыту.
18.30. Наш каментарый. «Уперад бацькі ў пекла».
18.35. Панарама.
19.00. Адкрыццё фестывалю «Беларуская музычная восень». Трансляцыя з Белдзяржфілармоніі. У перапынку (20.00) — Калыханка.
21.35. Бізнесклуб «Партнёр» прапануе...
21.40. «Ашык-Керыб». Мастацкі фільм.
22.55. Рэха дня.

Першая праграма

12.00. ТСН.
12.10. «Драўляныя чалавечкі мастака Жыгальцава».
12.30. Па той бок рампы.
13.15. ІТВА «Астра» прадстаўляе: «Міжнародны чарнобыльскі праект».
14.00. Партнёр.
14.30. Эканамічнае агенцтва.
15.00. ТСН (з сурдаперакладам).
15.15. «Сёння і тады...»
15.45. «Паражэнне». Мастацкі фільм. 3-я серыя «Праўда і паўпраўда».
17.10. «Прапала сумленне». Мультфільм.
17.30. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы.
18.30. ТСН.
18.45. Планета.
19.15. «Фул-кантакт каратэ і кікбоксінг».
20.00. Свет захопленых. «Аўто».
20.15. Мастацкі фільм. «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка). 3-я серыя.
21.00. Інфармацыйная праграма.
21.40. Сустрэча з пісьменнікам Ф. Іскандэрам.
22.55. Мастацкі фільм «Спектакль на зададзеную тэму».
23.35. ТСН.
23.50. Кінапанарама.
1.05. «Іаган-Себасцьян Бах. Этапы яго жыцця» (Германія). Фільм 2-гі.
2.05. «Астролаг». Мастацкі фільм. 2-я серыя.

Расійскі канал

17.00. Рамансы Г. Свірыдава ў выкананні Н. Раўціо.
17.35. Школа менеджэраў.
18.05. Сёння. Навіны рэлігійнага жыцця.
18.40. Крымінальныя весткі.
19.00. Прашу слова.
19.15. «Стэпавая сюіта». Дак. фільм.
20.00. Весткі.
20.20. Добрай ночы, малышы!
20.35. «Рускія, рускія...». Дак. фільм.
21.35. Праграма Філа Донах'ю. «Я хачу выхаваць сваіх дзяцей расістамі».
22.25. На сесіі Вярхоўнага Савета РСФСР.
23.00. Весткі.
23.20. Чэмпіянат свету па боксу.

21 лістапада,

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Ашык-Керыб». Мастацкі фільм.
10.00. «Песня жытнёвага поля». Кінанарыс.
10.15. А. П. Чэхаў. «Чайка».
11.00. «Белая варона».
12.00. Мультфільмы.
12.15. «К-2» прадстаўляе: «Абзац».
13.00. Кубанскае вяселле.
13.35. «Усходняя Сібір».
13.45. Рытмічная гімнастыка.
14.15. «М. І. Глінка. Рамансы».
16.30. Гісторыя Беларусі. 10-ы клас.
17.00. «Добрая казка». Мультфільм.
17.15. Канцэрт выхаванцаў Пружанскай школы мастацтваў імя Р. Р. Шырмы.
18.00. Роздум хлебаробаў Іванаўскага раёна аб сённяшнім дні і будучым вёскі.
18.40. Тыдзень беларускага ўрада. Служба інфармацыі Савета Міністраў Беларусі паведамляе.
18.55. Зачытайце маё пісьмо...
19.00. Панарама.
19.25. Хакей. «Дынама» (Мінск) — ЦСКА (Масква). У перапынку (19.55) — Калыханка.
21.00. «Агмень». Дак. фільм.
21.40. Крок.
23.40. Рэха дня.

Першая праграма

6.30. Раніца.
9.05. «Падаронка». Мультфільм.
9.25. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы).
10.25. Мастацкі фільм «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка). 4-я серыя.
11.10. «Усе зоркі». Кінаканцэрт.
12.00. ТСН.
12.10. Паводле зводак МУС.
12.25. Сустрэча з пісьменнікам Ф. Іскандэрам.
13.40. Эканамічнае агенцтва.
14.10. Блакнот.
14.15. Тэлемікст.
15.00. ТСН (з сурдаперакладам).
15.15. «Усім чарцям назло». Мультфільм для дарослых.
15.35. «Паражэнне». Мастацкі фільм. 4-я серыя. «Дачыненне да ісціны».
17.00. Дак. фільм «Калі-небудзь мы будзем шчаслівыя...»
17.30. Свет захопленых. «Увага, здымаю!»
17.45. Экалогія. Грамадства. Чалавек.
18.30. ТСН.
18.45. Паводле зводак МУС.
19.00. ...Да 16 і старэйшым.
19.45. Недыпламатычныя гутаркі. Прымае ўдзел Э. А. Шэварднадзе.
20.15. Мастацкі фільм «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка). 4-я серыя.
21.00. Інфармацыйная праграма.
21.40. Запрашэнне да музыкі. У перапынку (22.35) — ТСН.
23.40. Ангажэмент тэатра «Плюс».
0.45. Гутаркі з епіскапам В. Радзянкам. Перадача 22-я.
1.15. «Надыдзе свая чарга». Пра жыццё і творчасць М. Цвятаевай.
2.15. «Астролаг». Маст. фільм. 3-я серыя.

Расійскі канал

8.00. Ранішняя гімнастыка.
8.15. Іспанская мова. 1-ы год навучання.
8.45. Іспанская мова. 2-гі год навучання.
9.15. Руская мова.
9.45. «Італьянцы ў Расіі. Пра два месяцы».
17.00. «Размінка для эрудытаў».
17.30. Руская мова.
18.00. Дак. фільм.
19.00. Парламенцкі веснік Расіі.
19.15. Грані.
20.00. Весткі.
20.20. Добрай ночы, малышы!
20.35. Пятае кола.
22.25. На сесіі Вярхоўнага Савета РСФСР.
23.00. Весткі.
23.20. «Боннскае лета». Аляксандр Градскі, Алена Камбурава, Надзея Бабкіна, Аляксандр Жаромскі, Барыс Васільеў на фестывалі мастацтваў у ФРГ.

ДА ЎВАГІ АРГАНІЗАЦЫЙ І ГРАМАДЗЯН!

Арганізацыя набудзе па безнаяўнаму ці за наяўны разлік аўтамабілі ВАЗ і РАФ (з прабегам да 20 тыс. км., год выпуску не раней 1990).

Магчымы абмен на 286 і 386 камп'ютэры.
Тэл. (8-0172) 97-31-19.

РАДЫЁ

21 лістапада

7.00 — «Радыёфакт». Ранішняя інфармацыйная праграма. 8.15 — «Вясковыя ростані». 9.15 — «Сустрэча з прыгажосцю». Радыёрасказ. 10.15 — для дзяцей. Р. Баравікова. «Аповесць пра міжпланетнага пажарніка». Радыёпастаноўка. Частка другая, заключная. 10.46 — спявае вакальны ансамбль «Званочкі». Кіраўнік — кампазітар Валянціна Сярых. 11.20 — «Шчыт Чарнобылю». Пра асацыяцыю па сацыяльнай абароне работнікаў праваахоўных органаў, якія пацярпелі пры ліквідацыі аварыі на ЧАЭС. 11.40 — іграе камерна-інструментальны ансамбль Беларускага радыё і тэлебачання. 12.00 — студыя «Новая хваля». 12.30 — «У абедзенны перапынак». Інфармацыйна-музычная праграма. 13.30 — «На хвалі часу». 14.10 — «Такая пазіцыя». Публіцыстычна-палітычная праграма. 14.30 — песні В. Раінчыка. 14.50 — «Эканамічны дзённік». 15.15 — «Жыццёвыя перакрыжаванні». Да 65-годдзя Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа. 16.15 — «Рамантыкі». 16.45 — «Мы іграем і спяваем». Канцэрт. 17.15 — «Гармонія». Праграма класічнай музыкі. 18.40 — «Скрыжаванні». Прафсаюзны праблемна-публіцыстычны радыёчасопіс. 19.00 — канцэрт старадаўняга рамансa. 19.30 — гуманітарна-інфармацыйны канал радыёстанцыі «Беларуская маладзёжная». 20.15 — вячэрняя казка. 20.25 — «Дзень нашага жыцця». Інфармацыйны выпуск. 20.45 — «Пошта радыё». 21.00 — «Ад шчырага сэрца». Музычная праграма. 22.30 — «Вясёлы эфір». Радыётэатр сатыры і гумару. 23.15 — радыёстанцыя «Юнацтва».

НАДВОР'Е

20 лістапада

Усход, захад, даўжыня дня: Мінск — 7.46, 16.05, 8.19; Віцебск — 7.41, 15.50, 8.09; Магілёў — 7.35, 15.55, 8.20; Гомель — 7.28, 15.57, 8.29; Гродна — 3.02, 16.20, 8.18; Брэст — 7.54, 16.29, 7.35.

Сёння ўдзень па рэспубліцы воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі ападкі, туман, раніцай слабая галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску — 2—4, Гродна, Гомелі, Мінску — 3—5, Брэсце — 4—6 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак воблачнае з праясненнямі надвор'е, 21-га часам невялікія ападкі, 22-га — без ападкаў, вецер няўстойлівы, 3—8 метраў у секунду. Тэмпература паветра ўначы мінус 2 — плюс 3, 22-га нуль — 5 градусаў марозу, удзень — нуль — 5 градусаў цяпла.

Л. САНКЕВІЧ, інжынер-сіноптык.

СОВЕТСКАЯ БЕЛОРУССИЯ — СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.
«Абзац».
Нататкі з устаноўчай канферэнцыі ДДРБ. **«Чаго нам чакаць ад трэцяй сілы».**
Справы гандлёвыя — невясёлыя. **«Які ён будзе, беларускі купон?», «Перамен да лепшага не прадбачыцца...»** — карэспандэнцыі нашых супрацоўнікаў.
«Палітыкі» з вялікай дарогі».
«Глядзі ў корань!» Як адзначалася 7 лістапада ў Чачэрску.
Забастоўкі. **«Працістаянне».**
Афіша дня.

Галоўны рэдактар У. Б. НАРКЕВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, Ленінскі праспект, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, аддзела пісьмаў — 32-04-52; 32-41-92, рэкламы і аб'яў — 32-35-91, навін — 32-60-13.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні неабавязкова адлюстроўваюць пункт гледжання рэдакцыі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку»

Тыраж 102.822.
Індэкс 63850.
Зак. № 222.

Выходзіць 250 разоў на год.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12